

A Türr István Gimnázium és Kollégium

**KOLLÉGIUMI
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

2013.

**Pápa, Erkel Ferenc u. 39.
Tel./Fax: 89/324-202**

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS

II. HELYZETFELTÁRÁS ÉS ÉRTÉKELÉS

A kollégium bemutatása

- Feltételrendszer
 - o Humán erőforrás
 - o Tárgyi, dologi feltételek, környezeti jellemzők
 - o A tanuló- összetétel jellemzői
- A kollégiumi nevelés alapelvei
- A kollégiumi nevelés célja, feladatai
- Értékeink, értékrendszerünk
- Nevelési céljaink

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

Követelményrendszerünk

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, pályaválasztását, önálló életkezdésüket elősegítő tevékenységeink elvei és gyakorlata. Tevékenységrendszerünk

Tanulmányi munka

- o Vizuális és esztétikai kultúra
- o Környezetkultúra
- o Életmód-kultúra
- o Egészség- és testkultúra
- o Ökonómia-technológiai kultúra
- o A tanulók ellátása, a róluk való (szociális) gondoskodás
- o Gyermek- és ifjúságvédelem
- o Nevelési klíma
- o Belső hagyományrendszer és ápolása
- o Diákönkormányzat
- o A pedagógiai munka dokumentumai
- o Külső kapcsolatok
- o Ellenőrzés és értékelés a kollégiumban

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának kollégiumi tevékenység- és foglalkozásrendszere

III. AZ INTÉZMÉNY JÖVŐKÉPE

IV. AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA

V. FEJLESZTÉSI TERVEK

VI. KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK ÉS TÉMAKÖRÖK

VII. AZ AJTP TEVÉKENYSÉGRENSZERE

VIII. CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

12. Médiatudatosságra nevelés

IX. ÉRDEKLŐDÉSI KÖRÖK

X. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK

XI. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

XII. FÜGGELÉK

XIII. ZÁRADÉK

I. BEVEZETÉS

Az intézményi munka, a pedagógiai működés alapdokumentuma a törvényességi előírásoknak megfelelően elkészített pedagógiai program.

Az érvényes jogszabályok alapján a működésében érdekelt iskola pedagógiai programjának figyelembevételével készült.

Szakmai szempontból akkor tölti be szerepét, ha megalapozza és segíti az intézményi munkát, lehetőséget ad folyamatok kézben tartására, valamint figyelésére, tehát magában foglalja az ellenőrzés és az értékelés tervezését is, amely alapján a szükséges korrekciók később elvégezhetők.

A pedagógiai program tartalmára vonatkozóan közvetlenül az alábbi jogszabályok az irányadók:

- a 2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről
- a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési – oktatási intézmények működéséről
- az 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- a 326/2013. (VIII.30.) a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény végrehajtási rendelete

A meghatározott jogszabályok figyelembevétele mellett fontos a tradíciók, a partneri igények és a szakmai tapasztalatok felhasználása.

A kollégium pedagógiai programjának kell meghatározni azokat a pedagógiai tevékenységi formákat, módszereket és feladatokat, amelyek biztosítják a tanulók humánus légkörben folyó nevelését, személyiségük fejlesztését, képességeik és tehetségük kibontakoztatását.

A pedagógiai program olyan intézményi stratégiai dokumentum, amelyből kiderül a pedagógusok, a fenntartó, a szülők, a tanulók számára, hogy az intézmény honnan, hová, milyen módon akar eljutni.

Tájékoztató, bizalmat kelt, megjeleníti az érdekelt felek szempontjait, és hosszabb távon vezérfonala a tevékenységnek. Jövőbe mutató és dinamikus.

Fontos, hogy a célkitűzések és a lehetőségek egyensúlyba kerüljenek.

A pedagógiai program tartalmazza:

- a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapelveit,
- a kollégiumi foglalkozások kerettantervét, a témaköröket, a foglalkozásokat és azok óraszámait,

- a kollégiumi foglalkozások keretprogramtervét,
- az Arany János Tehetséggondozó Program kollégiumi tevékenység- és foglalkozásrendszerét

Az alapprogram meghatározza a kollégiumban folyó szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a kollégiumban folyó szakmai fejlesztés irányait.

Az alapprogram a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet (a továbbiakban Nat) kiemelt fejlesztési feladataihoz illeszkedve, azokat érvényesítve elősegíti a tanulók sokoldalú fejlesztését, nevelését, oktatását.

Tartalmi iránymutatást ad a pedagógiai program elkészítéséhez úgy, hogy egyidejűleg tág teret enged a szakmai önállóságnak.

Az alapprogram azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a mai magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és a kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélykülönbségek csökkentésében elért eddigi eredményekre.

II. HELYZETFELTÁRÁS ÉS – ÉRTÉKELÉS

A kollégium bemutatása

Kollégiumunk nagy múlttal rendelkező intézménye városunknak.

Az utóbbi évtizedekben számos átszervezésen, épületváltáson, névváltozáson ment keresztül.

1992-2011-ig a volt szovjet laktanya területén működött egy felújított épületben, amelynek befogadóképessége 80 főre korlátozódott. Mivel tanulólétszámunk meghaladta a 100 főt, két kollégiumi csoportunk a Pápai Gazdasági Szakképző Iskola kollégiumában kapott helyet.

2007. augusztusáig szakmailag önálló intézményként funkcionált Bocsor István Középiskolai Kollégium néven. Ekkor összevonásra került a Türr István Gimnáziummal.

A 2011/2012-es tanév ismét változást hozott az elhelyezés tekintetében. Felújításra került az Acsády Ignác Szakképző Iskola kollégiuma, amelyet intézményünk rendelkezésére bocsátott az épület tulajdonosa, Pápa Város Önkormányzata.

Így együtt lehet valamennyi türrös kollégista diák. Ez az épület közel van a városhoz, az iskolához, számos előnnyel bír az előző helyhez viszonyítva.

A tanulók döntő többsége az Arany János Tehetséggondozó Program (AJTP) résztvevője.

A program szociálisan hátrányos helyzetű, tehetséges tanulók részére nyújt 5 éves képzést, kollégiumi ellátást.

Az intézmény fenntartója: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (1051 Budapest, Nádor u. 32.).

Az intézmény működtetője: Pápai Tankerület (8500 Pápa, Pálos tér 2.)

Feltételrendszer

Humán erőforrás

Nevelőtestületünk a kollégiumvezetőből és a nevelőtanárokból áll. Munkánkat az éjszakai ügyeletet ellátó 2 fő pedagógus segíti.

A nevelőtanárok valamennyien egyetemi szakképzettséggel rendelkeznek, fontosnak tartják és kihasználják a továbbképzési, önképzési lehetőségeket.

Félállású mentálhigiénés pszichológus tart egyéni tanácsadásokat tanulóinknak.

A nem pedagógus munkatársak is fontos szerepet töltenek be a kollégiumi nevelésben.

A nevelőtanárok alapvető szakmai feladatai:

- felelősség a tanulócsoport pedagógiai, nevelési irányításáért
- a csoportfoglalkozások, kiscsoportos foglalkozások, az egyéni törődést biztosító és a szabadidős foglalkozások rendszeres megtartása
- a tanulók érdemjegyeinek figyelemmel kísérése
- kapcsolattartás a szülőkkel, osztályfőnökkel, szaktanárokkal
- a hétfégi programok megszervezése
- ügyeletesi teendők ellátása

Az alaptevékenységen kívül az alábbi területekért felelősek:

- könyvtári teendők
- ifjúságvédelem
- diákönkormányzat segítése
- diákkörök vezetése
- Arany János-i blokk foglalkozásai
- AJTP programok

Tárgyi – dologi feltételek, környezeti jellemzők:

Kollégiumunk 150 fő elhelyezésére alkalmas.

A földszinten található a közösségi helyiségek – számítástechnika terem, kondiszoba, könyvtár - , az I. emelet a fiútanulók szintje. Három emeleten a lánytanulók laknak.

Minden szinten társalgó, teakonyha, mosókonyha, tanulószoba áll a tanulók rendelkezésére.

A lakószobák 2-3 ágyasak.

Teljeskörű felújításra kerültek; új a villamosvezeték, a bútortzat, a padozat.

A tanuló-összetétel jellemzői:

Tanulóink hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetűek. Többségük kistéleplésről, elmaradott gazdasági és ingerszegény szociális környezetből érkezett. Egyre több a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, nagycsaládban, munkanélküli szülőkkel, anyagi bizonytalanságban, a szülői támogatást, odafigyelést nélkülöző családban élő diákunk.

Számos komoly, felnőttek számára is súlyos problémával szembesülnek otthon, ami nehezebbé teszi a tanulást, a felkészülést, a mindennapi életvitelüket. Ők kevésbé tudnak koncentrálni, nem mindig reagálnak megfelelően, egymásra sincsenek jó hatással. Egyre több a magatartási zavar a zaklatottabb életű családok gyermekeinél, illetve a szomatikus tünetek a pszichés problémák miatt.

Több tanulónál hiányzik a tanulás iránti motiváció.

Nagyobb részük azonban nyitott, érdeklődő, törekvő, fogékony az új ismeretekre, aktív résztvevője, szervezője a kollégiumi rendezvényeknek, és kedvező megítélője, értékelője a számukra nyújtott lehetőségeknek (nyelvvizsga, ECDL-bizonyítvány, jogosítvány, kirándulás).

A program eredményességét igazolja az a tény, hogy egyre több kistéleplés önkormányzata és általános iskolájának igazgatója hívja fel a rászoruló, jó tanuló gyermekek illetve szüleik figyelmét az oktatásnak, nevelésnek erre a speciális formájára. Ösztönzik és támogatják is a családokat.

Egyre több a programban részt vevő testvérpár.

A kollégiumi nevelés célja és alapelvei:

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;

- e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességeire;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- i) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

A kollégiumi nevelés célja, feladata különösen

- a tanulás tanítása
- az erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- a családi életre nevelés
- a testi és lelki egészségre nevelés
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- pályaaorientáció
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés

Összességében a személyiség fejlődését és fejlesztését, a tanulók képességeinek, tudásának fejlesztését, az értékek közvetítését állítjuk középpontba.

A kollégiumi pedagógusok heti kötött munkaideje: 32 óra (ebből 30 óra a tantárgyfelosztásban szerepel, 2 óra vezetői meghatározás alapján)

Ez tartalmazza:

- felkészítő fejlesztő, szabadidős foglalkozás: 24 óra,
- csoportfoglalkozás,
- tematizált csoportfoglalkozás,
- szakkör, érdeklődési kör,
- kollégiumi élet szervezése,

- egyéni törődés, fejlesztés,
- pedagógiai felügyelet: 6 óra

(Nem tartalmazza az ügyeleti tevékenységet: hétfégi, ünnepnap i ügyelet)

Értékeink, értékrendszerünk

Értékrendszerünket A Köznevelési Törvény, a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja, kollégiumunk hagyományai alapján fogalmazzuk meg.

Nemzeti öntudat

- a szülőföld, az elbocsátó környezet, a befogadó környezet szeretete
- az anyanyelv szeretete, művelése
- hagyományaink, kultúrkincsünk ismerete, tisztelete

Európai identitástudat

- az európai kulturális hagyományok és örökség megismerése
- az egyetemes emberi jogok elfogadása, tiszteletben tartása
- Európa és az emberiség globális problémáinak érzékelése

Tudatos erkölcsiség

- erkölcsösség, értéktisztelet, becsületesség, igényesség
- a jó, a rossz, az igaz, a hamis felismerése
- az elfogadott társadalmi normákhoz való igazodás
- őszinteség, nyíltság, felelősségtudat, a felelősség vállalása
- büszkeség a közösségek – a kollégium – hagyományaira, értékeire, sikereire
- igazságosság, lelkiismeretesség
- a művészet, a tudomány különböző területeinek ismerete, befogadása
- általános műveltség
- önművelés, szakmai műveltség
- nyelvtanulás, nyelvvizsga
- az élethosszig tartó tanulás elvének elfogadása

Motiváltság az önképzésre

- jártasságok az ismeretek megszerzésére, a permanens tanulásra, a konvertálható ismeretek megszerzésére, a rendszeres és eredményes tanulásra

Önismeret, önbizalom, reális énkép

- magabiztosság, céltudatosság, a változó feltételekhez való alkalmazkodni tudás
- életerv, önfejlesztési igény

- pozitív eszményképek, példaképek

Konfliktustűrés, konfliktusok megoldására való képesség

- sikerorientáltság, de nem a siker minden áron való hajhászása
- kudarc-tűrés, a szorongások, feszültségek oldásának képessége

Céltudatosság, következetesség, kitartó tanulás

- tudatos készülés az életcélok, karriertervek megvalósítására, a személyiség kiteljesítésére, az önmenedzselésre

Demokrácia

- a demokrácia megteremtése, működtetése
- részvétel a kollégiumi közéletben
- érdekvédelem
- jogismeret

Környezetvédelmi nyitottság a világ, Eu., Magyarország, a környezet aktuális kérdései, problémái iránt

Nevelési céljaink

A kollégiumi nevelés céljának azt az állapotot tekintjük, amelyet a neveléssel el kívánunk érni. Ezt megközelíthetjük az embereszmény oldaláról, a társadalmi szükségletek és a tanulók illetve a tanulók szüleinek oldaláról.

Soha nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a nevelés végeredményét az iskolával, a családdal és a kollégistákat körülvevő egyéb környezetekkel együtt produkáljuk.

Melyek tehát a nevelés céljai a mi kollégiumunkban?

- a személyiség minél teljesebb kibontakoztatása,
- a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kibontakoztatása, fejlesztése,
- az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra vonatkozó ismeretek gyarapítása,
- a műveltség, a világszemlélet, a világgép formálása,
- az önismeret, az együttműködési készség fejlesztése,
- az akarat edzése,
- az életmód, a szokások, az értékekkel történő azonosulás fokozatos kialakítása, meggyökereztetése

Értékrendszerünkől fakadó alapvető nevelési feladataink

- Önismeretre, önfegyelemre nevelés

A serdülők és az ifjak gyakran türelmetlenek egymással, szüleikkel, tanáraikkal szemben.

Ha megismerik, és kezelni tudják egyéni és életkori sajátosságaikat, a nehéz helyzetekben is megfontoltabban tudnak reagálni. Az önmagát jól ismerő ember képes kezelni indulatait, feszültségeit, tud „viselkedni”, alkalmazkodni.

- Akaraterőre nevelés

A jellemformálás fontos eszköze. A kollégiumi élet, a tanulás, a konfliktusok feldolgozása során az akarati tényező megléte elengedhetetlen. Az indulat fékezése, a helyzet elfogadása, a kérni tudás, a lemondani tudás, a döntések meghozásának készsége, a józan megfontoltság cselekedtetéssel fejleszthető.

- Pozitív gondolkodásra nevelés

Az önelfogadás, az önbecsülés alapvetésével kialakíthatjuk a magabiztos magatartást, hogy kollégistáink higgyenek önmagukban, és tudják bátorítani társaikat is.

- Szeretetre, boldogságra nevelés

Fontos a kollégiumban a „szeretet-élmény” biztosítása.

Az emberi kapcsolatok, a tanár-diák viszonyok nem képzelhetők el a segítség, a törődés, az együttérzés, a tapintat megtapasztalása nélkül.

- Konfliktuskezelésre nevelés

A konfliktusok, a siker és a kudarc mindennapjaink, életünk elemei. Feldolgozásuk, elfogadásuk a személyiség fejlődésének elengedhetetlen eleme. Meg kell tanítani a tanulókat arra, hogy miként lehet a kudarcot kezelni, hogyan lehet lelkiileg helyreállni. Rá kell mutatnunk arra, hogy életünk során e két tényezőt „harmóniába” kell hoznunk.

- Szociális érzékenységre, empátiára, kapcsolatteremtésre, emberismeretre nevelés

A közösségi együttélés megköveteli, hogy az egyén ne szigetelődjön el, hogy tagja legyen közösségeknek, hogy megismerje és elfogadja társait, velük kapcsolatot teremtsen, velük együtt érezzen.

A TANULÓK ÉLETTRENDJE, TANULÁSA, SZABADIDEJE SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI

Követelményrendszerünk

A követelmény a nevelés célját közvetítő norma illetve normarendszer. A kollégiumi nevelési követelményrendszer a nevelési értékek és célok lebontásából adódik a

pedagógusra, a kollégium egészére, a teljes kollégiumot felépítő egységekre, a csoportokra, a szobaközösségekre, az érdeklődési csoportokra, az egyes kollégistákra.

A helyi program követelményrendszerét részben az országos dokumentumokra – Közoktatási Törvény, a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja – részben a jelenlegi követelményrendszerünkre, valamint a kollégiumok programjaihoz készült segédanyagokra építjük.

Figyelembe vesszük az alábbiakat is:

- a kollégisták életkori jellemzői
- a kollégium jellemzői
- a tanulók képességei
- a tanulók szociális háttere
- a tanulók érdeklődése

A hátrányos helyzet megszüntetése.

Az Arany János Tehetséggondozó Program előkészítő évfolyamán biztosítja a teljes felzárkóztatást. Elsősorban matematikából, magyar nyelvtanból, idegen nyelvből, irodalomelméletből van erre szükség.

Az értelmiségi szerepre, értelmiségi létre való felkészítés

A kollégistaszerep, a tanulószerep tudatosítása

Az értelmiségi szerep jellemzőinek, az egyes pályák specifikumainak tudatosítása

A humanista értékek elfogadtatása. Erkölcsösség, jellemesség, emberi tisztesség.

Családszeretet, emberszeretet

Az újabban kialakult és fontosnak tartott értékek: sikerorientáltság, kockázatvállalás, egyéni érvényesülés, önállóság, döntéshozatali készség beépítése az értékrendbe.

A kettős kötődés kialakítása

A kistelepülésről érkezett kollégistában tudatosítani kell, hogy kötődjön gyökereihez, az otthoni közösségből hozott értékekhez. Tudatosodjon benne, hogy közösségének tanult emberként is szüksége van rá. Ugyanakkor fogadja el, építse be személyiségébe a befogadó környezet értékeit.

Önismereti és önfejlesztési technikák megismerése

Emberismeret, személyiségtypusok, jellemvonások, önjellemzés, önismeret.

Önképzés, önfejlesztés, önmenedzselés, önérvényesítés

A konstruktív életvezetésre való alkalmasság kialakítása

Tudatosítani kell, hogy önmaga érvényesülése mellett a közösségnek is hasznára kell válnia, aki vállalkozik a magasan képzett ember szerepére, mások irányítására.

A céltudatosság, az önérvényesítés mellett el kell fogadni a hagyományos, az úgynevezett örök értékeket is.

Demokrácia, a demokratikus intézmények működtetésére való nevelés

Fontos az önkormányzatiság, a felelősségvállalás szavainkért, tetteinkért, a gyengébbek, kisebbek segítése, a közösség vállalása.

A kollégista kötelességei a követelményrendszer alapján

A kollégista legfőbb kötelessége a tanulás, a kollégiumi együttélési és viselkedési, erkölcsi normák, valamint a kollégiumi tagsági kötelességek betartása.

Tehát be kell tartani a Közoktatási Törvényt, a kollégiumi Házi rend, a Napirend, a szobarend szabályait és az együttélési normákat.

A hagyományok, a kollégiumi értékrend és szabályzatok alapján mit követelünk kollégistáinktól?

Valamennyi kollégistánk legyen öntudatos ember! Ismerje és szeresse hazáját! Szépen, tisztán, trágárkodás nélkül használja, művelje anyanyelvét!

Ismerje, tisztelje, védje, gyarapítsa hagyományainkat, kulturális értékeinket, történelmünket!

Legyen erkölcsös, jellemes ember!

Legyen jól nevelt, becsületes, önmagával és másokkal szemben igényes! Legyen jellemzője az őszinteség, az egyenesség, a nyíltság, a felelősség vállalása! Közössége, kollégiuma környezetében legyen „mi-tudata”, legyen büszke kollégiumára, a kollégium hagyományaira, értékeire, sikereire!

Legyen lelkiismeretes!

Legyen fegyelmezett!

Legyen jellemzője a felelősségérzet, felelősségtudat, a kötelességtudat, kötelességérzet!

Legyen jó tanuló!

Legyen jó kollégista!

Tartsa be a normákat, vegyen részt a rendezvényeken!

Általános műveltsége legyen, széleskörű, szakmai műveltsége magasfoku!

Törekedjen a jó tanulmányi eredményre!

**A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT,
PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉSÜKET ELŐSEGÍTŐ
TEVÉKENYSÉGEINK ELVEI ÉS GYAKORLATA**

TEVÉKENYSÉGRENDSZERÜNK

Kollégiumunkban elsődleges a tanulás, a tanulmányi munka. Emellett színes élet folyik különböző foglalkozásokkal, diákkörökkel, számos kirándulással, színház- és múzeumlátogatással tarkítva.

Nevelési alapfeladatainknak a következőket tartjuk:

- az erkölcsi nevelést,
- a beilleszkedésre, a kollégiumhoz való pozitív viszony kialakítására való törekvést,
- az életre, az értelmiségi létre, a dolgozói szerepre való felkészítést,
- a konstruktív életvezetés kialakítását.

TANULMÁNYI MUNKA

Iskolánk, a Türr István Gimnázium hagyományosan a tanulásra, a tudásra, a folyamatos készülésre, folyamatos ellenőrzésre, a versenyekre való felkészítésre, az egyetemi, főiskolai továbbtanulásra való előkészítésre, a hátrányos helyzetű, tehetséges tanulók kiemelten való kezelésére koncentrál pedagógiai munkáját illetően.

Kollégiumunknak az a feladata, hogy ezt a hagyományt teljes erőnkkel, tudásunkkal, speciális lehetőségeinkkel, sajátos módszereinkkel támogassuk.

A kollégium szocializáló tényező, tehát a kollégisták számára minden kollégiumi tevékenység „tanulás”.

Számunkra mégis az iskolai tanulás segítése, ennek megszervezése, ösztönzése, az önálló tanulás, az önművelés kialakítása, a rendszeres és folyamatos készülés begyakoroltatása a legfontosabb feladat.

A tanulmányi munkánkban a következők fontosak:

- a kollégiumi tanulmányi tevékenység megszervezése,
- a kollégiumi tanulás módszereinek, jellegzetességeinek az ismerete, ennek bemutatása, megtanítása a kollégistákkal,
- kiemelt foglalkozás a kilencedikesekkel,
- kapcsolattartás a tanulók szaktanáraival, szüleivel,
- a gyengén tanuló kollégisták felzárkóztatásának és korrepetálásának biztosítása,
- a tehetséges tanulók gondozása, támogatása,

- a tanulás egyénenként, szobánként, közösségenként való ellenőrzése, az eredmények figyelemmel kísérése, a hatékonyság elemzése, folyamatos értékelése.

Minden csoportvezető nevelőtanár legfőbb feladata a csoport tagjainak tanulmányi figyelése, az azonnali beavatkozásra való készség.

Az újonnan érkezett tanulóknál fel kell mérni, hogy ki tud egyedül tanulni, kit zavar a közösségben tanulás, kinek kell folyamatos segítségnyújtás.

A tanulásmódszertan foglalkozás segít a hatékony tanulási módszerek elsajátításában.

Az egyes tárgyakból mentorokat, korrepetálókat kell kijelölni mind a tanulók, mind a nevelőtanárok közül.

A tanulás helyszínének kiválasztása a nevelőtanár hatáskörébe tartozik.

A tanulók által tanulás céljára igénybevehető helyiségek:

Tanulószoza, lakószoba, folyosókon kialakított tanulószarkok, földszinti számítógépterem, könyvtár.

Szükség esetén a tanulónak lehetősége van 23 óráig tanulni a tanulószobákban az éjszakai ügyeletes nevelők tudtával és felügyeletével.

A számonkérés formái:

A tanulók másnapra történő felkészültségének ellenőrzése egyéni illetve kiscsoportos formában történik.

Egyéni számonkérés:

- a tanuló által elkészített írásbeli feladat ellenőrzését elsősorban a nevelőtanár, illetve az általa felkért szaktanár végzi;
- a szóbeli anyag tudásának ellenőrzése is a nevelőtanár feladata, szükség esetén kéri szakos kollégája segítségét,
- esetenként a tanuló felkészülését a nevelője által kijelölt csoporttárs illetve felsőbb éves kollégista is ellenőrizheti.

Kiscsoportos számonkérés:

- az egyes tanulócsoporthozon belül szükség esetén a csoport vezetője tanulópart választ a nem megfelelő tanulmányi munkát végzők számára,
- az egyes szobaközösségek vagy más kiscsoportok közös munkával ellenőrizhetik egymás felkészülését.

Felzárkóztatás

A tanulmányi munka egymástól eléggé távol eső, de azonos súlyú két alappólusa a felzárkóztatás és a tehetséggondozás. Az előbbi a lemaradókat védi, az utóbbi a kreatívakat, tehetségeket kívánja minél nagyobb sikerek elérésére serkenteni.

Folyamatosan érvényesítjük a tehetséggondozás alapelveit, amelyek betartása biztosítja a komplexitást:

- az általános intelligencia, az általános intellektuális képességek, az általános műveltség fokozott fejlesztése,
- a felismert speciális képességek fokozott fejlesztése csoportos és egyéni, illetve differenciált foglalkozások megszervezésével,
- a tehetséges kollégisták kreativitásának fejlesztése (világos gondolkodás, hajlékonyság, alkotási vágy),
- folyamatos motiváció: elkötelezettség a feladatok, a tanulás, a kiválasztott tudomány, értelmiségi pálya szerepeinek, feladatainak megoldása iránt.

Ha hiányzik a feladat iránti elkötelezettség, az érdeklődés, a tettekeszség, a kitartás, a saját energiák mozgósítása, akkor a tehetséges kollégista nem teljesít kellően.

Minden esetben figyelniük kell arra, hogy a tehetségeknek olyan ingergazdag környezetre van szükségük, amelyben kibontakozhatnak, szükségesek a tehetséges társak, kell a viszonylagos másságnak az elfogadása, a teljesítmény elismerése. Kell a kreatív, tehetséges tanár, aki segít, kell egy stabil, harmonikus kapcsolatrendszer a szülőkkel, az iskolával, az osztályfőnökkel.

Figyelni kell néhány teljesítményrontó tényezőre!

- irreális énkép, a nem reális önértékelés
- valamilyen érzelmi labilitást előidéző tényező
(családi probléma, személyes kapcsolat, iskolai kudarc, konfliktus a pedagógussal)
- szociális éretlenség
- agresszív magatartás

Vizuális és esztétikai kultúra

Számos színházi előadást tekintünk meg kollégistáinkkal, a nevelők előkészítik a színházi élményt, utólag értékelik a látottakat. A kiállítás- és múzeumlátogatás elsősorban a hétvégi kirándulások programja, de a helyi galériák, kiállítóhelyek rendezvényeit is rendszeresen látogatjuk.

Környezetkultúra

Nagy figyelmet fordítunk környezetünk védelmére és ápolására. A szobák rendjét figyelemmel kísérjük, értékeljük.

Életmód - kultúra

Életmód- életvitel foglalkozások keretében készítjük fel a tanulókat a mindennapi ügyek intézésének a fortélyaira, a közösségi élet értékeinek befogadására.

A szabadidő kulturált és tartalmas eltöltését biztosítjuk (különböző társasjátékok, Internet-használat, filmvetítés, stb.).

Egészség- és testkultúra

A kollégium biztosítja a gyermekek és ifjak optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, a rendszeres étkezést, tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást.

A tanulók napi háromszori étkezést kapnak hétfőtől csütörtökig, pénteken az órarendjüktől és a délutáni iskolai elfoglaltságuktól illetve a hazautazás időpontjától függően választhatnak a meleg ebéd és a hideg uticsomag közül.

Mivel önálló főzőkonyha nem áll rendelkezésünkre – csak melegítőkonyha - , az ételek minősége, mennyisége nem mindig kielégítő.

A programhétvégék étkezésénél törekszünk az egyszerű, egészséges ételek biztosítására.

Figyelembe vesszük a különböző élelmiszer-érzékenységgel, allergiával élő tanulók igényeit.

Iskolaorvos és kollégiumi házi orvos is ellátja a beteg tanulókat. Biztosított a betegszoba, de a gyakorlat az, hogy hazautaznak a beteg tanulók.

Tanulóinknak mintát és segítséget nyújtunk az egészséges életvitel kialakításához.

Felhívjuk a figyelmet a helyes életrend, napirend kialakítására, az önálló napkezdésre, a személyi higiénia, a helyes testápolásra, az időjárásnak és az alkalomnak megfelelő öltözködésre, az iskolai terhelés utáni kikapcsolódásra, az aktív sportolás szükségességére.

A káros szenvedélyekről, az egészséges életmódról gyakran beszélünk.

Igyekszünk bővíteni a kondicionálóterem felszereléseit. A tanulók rendszeresen használják a gépeket, sportszereket, játékokat többnyire önállóan, de irányított foglalkozásokat is tartunk (pl. aerobik, gerinctorna, jóga, relaxáció).

Nagyon sokan járnak a város különböző sportszakosztályaiba, a lányok táncsoportba.

A szomszédos iskola sportpályája, tornaterme jó lehetőséget teremt a mozgáshoz (futball, kézilabda, sorversenyek). Az uszodába bérletet biztosítunk minden tanulónknak.

Ökonómia- technológiai kultúra

Háztartási, gazdálkodási ismeretek a csoportfoglalkozások keretében kerülnek feldolgozásra.

A fentiek közül a kiemelt feladataink:

- az iskolai felkészülés, a tanulmányok támogatása

- hátránykompenzáció, esélyteremtés
- tehetséggondozás
- az anyanyelvi nevelés
- önálló életkezdés támogatása, pályorientáció

A tanulók ellátása, a róluk való (szociális) gondoskodás

A tanulók vasárnaptól péntek délutánig ill. havi egy alkalommal folyamatosan (hétvégén) is a kollégiumban tartózkodnak. A programhétvégén teljes ellátásukról a kollégium gondoskodik (térítésmentesen), a kirándulások, egyéb programok költségeit szintén a központi költségvetésből biztosított dupla normatívából fedezzük.

A rászoruló tanulók étkezési térítési díját átvállaljuk, ruházati költségtérítést, támogatást fizetünk számukra.

Gyermek- és ifjúságvédelem

A csoportvezető nevelőtanárok tanév elején felméri a csoportokban a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókat, szükség szerint intézkednek, az iskola gyermek és ifjúságvédelmi felelőssével együtt eljárnak a tanulók érdekében a megfelelő szakmai segítség lebonyolításában.

Nevelési klíma

A kollégiumban legfontosabb a törődés, a tanulók iránt érzett felelősség, bizalom, szeretet és tapintat.

Kiegészítjük a családi nevelést, meghallgatjuk, mindenben segítjük a tanulókat, teret adunk az érdekeik érvényesítésének, önállóságra szoktatjuk őket. Törekszünk arra, hogy a tanulók között jó kapcsolat alakuljon ki, érezzék az összetartozást.

Követelmény- és szabályrendszerünk kidolgozása, az egységesség betartása elsődleges követelmény.

Belső hagyományrendszer és ápolása

Fontosnak tartjuk a hagyományok ápolását.

- Gólyatábor a leendő 9. évfolyamos tanulóknak
 - Megemlékezés a csoportok neves névadóiról
 - 9. osztályosok szavalóversenye
- Célunk a tehetséges tanulók felfedezése, a költészet megszerettetése
- A télapó műsor játékos vetélkedővel és a 9. osztályosok felavatásával hangulatos színfoltja a kollégiumi életnek
 - A karácsonyi műsor az ajándékozással meghitt, ünnepélyes rendezvényünk
 - Félévzáró csoportfoglalkozások

Az osztályfőnökök részvételével értékeljük egy-egy csoport féléves tevékenységét

- A hagyományos ballagási ünnepség szintén kollektív tevékenység.

Diákönkormányzás

A diákönkormányzat éves munkatervet készít.

Segít a tanulmányi munkában (korrepetálások megszervezése), segíti az új tanulók beilleszkedését, végzi a tisztasági értékelést, az ügyeletesek beosztását, gazdasági ügyintézkést folytat, szervezi a belső rendezvényeket, a kollégiumon kívülre is felhívja a figyelmet.

A diákönkormányzat működésének eredményességét a nevelőtestület félévenként értékeli.

Évi két alkalommal a közgyűlésen is elhangzik az értékelés.

Munkáját nevelőtanár segíti, aki összekötő szerepet tölt be a diákszervezet és a nevelőtestület között.

Tapasztalataival segíti a demokratikus működést, a diákjogok érvényesülését és a programok szervezését.

A pedagógiai munka dokumentumai

A pedagógiai programmal összhangban áll éves munkatervünk, amely tartalmazza a tanév rendjét, valamint a csoportmunkatervek, a foglalkozási tervek és az intézményi minőségirányítási program.

Fontos dokumentumok: az SZMSZ

A Házirend

A nevelők által használt tanügyi dokumentumok:

- Törzskönyv
- Foglalkozási napló
- Ügyeleti napló

Külső kapcsolatok

- Legfontosabb az együttműködés a szülőkkel (szülői értekezlet, fogadóóra, telefonon történő megbeszélés), az iskolával (rendszeres, munkaközösségi megbeszélések, közös nevelőtestületi értekezletek, folyamatos kapcsolattartás) elsősorban az osztályfőnökök és a csoportvezető nevelők között
- a város, a megye kollégiumaival, a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetséggel,
- a város intézményeivel: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Városi Rendőrkapitányság,
Megyei Rendőrkapitányság

Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ

Ellenőrzés és értékelés a kollégiumban

A pedagógiai tevékenység ellenőrzését és értékelését a minőség megállapítása és az esetleges folyamatszabályozás céljából rendszeresen és folyamatosan végezzük.

A tanulók ellenőrzése, értékelése

Eredményességi terv készül valamennyi tanuló számára, értékelése évi 2 alkalommal történik.

Vizsgáljuk a tanulók (tanulócsoporthoz, évfolyamok, iskolatípusok, egyes tantárgyak) tanulmányi teljesítményét és az egyes neveltségi eredményeket.

A tanulmányi eredményeket havonta csoportközösség előtt értékeljük.

Az értékelés szempontjai: szorgalom és érdemjegy összefüggései, tendenciák (javuló, romló, egyenletes teljesítmény). Fontos a javaslat a tanulás eredményességének a javítására.

Az értékelés követelményei:

- legyen objektív
- motiváljon az új teljesítményre,
- az elmarasztalás ne legyen megszegőítő.

A tanulócsoporthoz teljesítményét havonta rangsoroljuk.

Félévkor és tanév végén az egész kollégiumi közösség előtt értékeljük a tanulmányi munkát.

Az értékelési rendszer elvi szempontjai:

- a képességek szerinti rendszeres tanulás, a lehetőségek maximális kihasználása, a képességeknek megfelelő tanulmányi eredmény,
- kitartó munkafegyelem a tanulásban, az önkiszolgáló munkában,
- kezdeményező, öntevékeny részvétel a közösségi munkában, a vállalt és az elvárt feladatok pontos teljesítése,
- a házirend, napirend pontos betartása,
- a társakhoz való közvetlen, segítőkész, humánus, közösségi magatartás,
- a felnőttekkel szembeni tisztelettudó magatartás, mások munkájának megbecsülése,
- kulturált viselkedés.

A jutalmazás formái:

- szóbeli dicséret (nevelőtanár, kollégiumvezető)
- írásbeli dicséret (nevelőtanár, kollégiumvezető)

A kimagasló teljesítményekről a szülőket tájékoztatjuk.

Elmarasztalás

- szóbeli figyelmeztetés (nevelőtanár, kollégiumvezető)
- írásbeli figyelmeztetés (nevelőtanár, kollégiumvezető)
- fegyelmi intézkedés
 - a.) figyelmeztetés (kollégiumvezető)
 - b.) megrovás (kollégiumvezető)
 - c.) szigorú megrovás
 - d.) kizárás

A csoportközösség illetve a diákönkormányzat véleményét a fegyelmi eljárás során be kell szerezni.

Neveltségi eredményvizsgálatokat csoportszinten végzünk évi 1 - 1 alkalommal.

Az új tanulók szintfelmérését beérkezéskor egyszerű, könnyen kezelhető, kipróbált tesztekkel mérjük, eredményeit a csoportmunka tervezésénél (célok - feladatok - módszerek) használjuk fel.

Az iskolában végzett felmérések (pszichológiai, egyéb) értékelése a csoportvezető nevelőtanárokkal együttesen történik az iskolában.

Minden csoportvezető elvégzi a szociometriai vizsgálatokat csoportjában.

Az eredmények elemzése, értékelése félévenként történik a nevelőtestületi értekezleteken.

A pedagógusok ellenőrzése és értékelése

Az ellenőrzés, értékelés a kollégiumvezető feladata.

A kollégiumvezető ellenőrzi:

- a csoportban végzett tevékenységet,
- a tanulók fejlesztésének eredményességét,
- a tanulmányi eredményeket,
- a kötelező foglalkozások eredményességét, a szabadidős programok megvalósítását.
- látogatja a csoportfoglalkozásokat,
- ellenőrzi a javító és fejlesztő tevékenységek eredményeit,
- a túlórákat, a hétvégi programokon való részvételt.

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának kollégiumi tevékenység- és foglalkozásrendszere

Intézményünkben 2001-ben indult az Arany János Tehetséggondozó Program, amelynek létrejöttét meghatározta, hogy a közoktatás egyik legfontosabb feladata a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérséklése. A program célja a tanulók képességeinek és személyiségének valamint érzelmi intelligenciájának a fejlesztése, a tudás tekintélyének a visszaállítása, az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése.

A program megvalósításának jogi keretét az évenként megkötött szerződés jelenti, amely az Oktatási és Kulturális Minisztérium, a programot megvalósító intézmények, és azok fenntartói között jön létre.

Az intézmény fenntartója az alapító okiratban alapfeladatként szerepelteti a programban való részvételt.

A programot az intézményegység (gimnázium és kollégium) valósítja meg. A két intézmény összehangolja oktató és nevelő munkáját, rendszeresen egyeztet a programmal kapcsolatos feladatokat, közösen alakítja ki feladatvállalásukat. Megállapodnak a szervezési és finanszírozási kérdésekben.

A program felépítése

Az oktatási és nevelési folyamat öt évfolyamra (9-13évfolyam) terjed ki. A tanulók számára a kollégiumi jogviszony létesítése kötelező.

A 9. évfolyam a hátránykompenzációt, az általános iskolai ismeretek azonos szintre hozását, emellett az intenzív nyelvi, informatikai, anyanyelvi képzést, valamint a tanulásmódszertani és kommunikációs tudás bővítését, az önismeret és a személyiség fejlesztését szolgálja.

A legfontosabb pedagógiai feladat a diákok alapos megismerése, a tehetséggondozáshoz szükséges légkör, értékrend, beállítódások és ismeretszerzési technikák kialakítása, majd megszilárdítása, valamint a hozott tanulmányi, műveltségi és szokásrendi hátrányok csökkentése.

A 9/AJTP évfolyam kollégiumi óraszám:

Felkészítő foglalkozás, tanulás,

Egyéni	vagy	csoportos	tehetséggondozó,
felzárkóztató foglalkozás		296 óra	

Csoportfoglalkozás 37 óra

Ebből:

- az alapprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra
- csoport- és kollégiumi élet és szervezési problémái 15 óra

Önismeret 74 óra

TMT 37 óra

Életvitel 1 óra

Választott szabadidős foglalkozás 1 óra

Összesen: 14 óra

Tanórán kívüli intézményi programok a 9. évfolyamon

Szabadidő eltöltését biztosító foglalkozások

- szakkör
- érdeklődési kör
- ECDL vizsgára felkészítés és gyakorlás (egyéni és csoportos)
- mentálhigiénés foglalkozások (egyéni és csoportos)
- színház-, mozilátogatás
- felkészítés a Művészeti Fesztiválra
- tanulmányi, szakmai, kulturális, sportversenyek
- kollégiumi vetélkedők

Kollégiumi hétfégi programok

- belföldi kirándulások
- tehetséggondozó egyéni és csoportos foglalkozások
- egyéni törődést biztosító foglalkozások

A 10-13. évfolyam pedagógiai feladatai, hátránykompenzáció

A legfontosabb pedagógiai feladat a tanulók személyiségének szociális képességeinek fejlesztése mellett egyéni fejlődésük differenciált segítése, a tehetségük feltárása, gondozása, szakmai jövőképük kialakítása és felkészítésük a Program tanulmányi céljainak (továbbtanulás, nyelvvizsga, ECDL vizsga, jogosítvány) sikeres teljesítésére.

Folyamatos feladat a tanulást, művelődést, beilleszkedést nehezítő tényezők ellensúlyozása személyre szabott pedagógiai és szociális segítségnyújtással.

A 10-13. évfolyam foglalkozási tervei

Egyéni vagy csoportos felkészítő foglalkozások

Tanóra, tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozások	11 óra
Csoportfoglalkozás	1 óra
Önismeret	2 óra
Választott szabadidős foglalkozás	1 óra
Összesen:	15 óra

Tanórán kívüli programok

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

- szakkör
- érdeklődési kör
- önképzőkör
- jogosítvány megszerzése
- nyelvvizsgára felkészítés

Tanulmányi-kulturális versenyek

- házi bajnokságok
- KI MIT TUD?

Sportfoglalkozások, -versenyek

Felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások

Tanulmányi utak belföldön és külföldön

Tehetséggondozó kollégiumi hétfvégék egyéni és csoportos foglalkozásai

Egyéni törődést biztosító foglalkozások, nyári táborok

A tanulók a szorgalmi időszak minden hónapjában egy alkalommal, péntek délutántól vasárnap estig tartó kollégiumi programhétfvégén (rendezvényen, kiránduláson, sportversenyen, egyéb foglalkozáson) vesznek részt. A 9-12-ik évfolyamon a tíz kollégiumi hétfvégéből a 13-ik évfolyamon az öt hétfvégéből hármat a Kt. által biztosított átcsoportosítási lehetőséget kihasználva kirándulásra, táborozásra lehet fordítani.

A program szociális feladatai:

A program kiemelten kezeli azoknak a szociális és pedagógiai feladatoknak a megoldását, amelyekkel intézményesen segít a tanulók hozott hátrányainak eredményes megszüntetését.

A kollégium átvállalja az étkezési térítési díj költségeit azon tanulók esetében, akik igazolásokkal bizonyítják a család hátrányos anyagi helyzetét, illetve megfelelnek a

kollégium által kidolgozott feltételrendszernek, amely tartalmazza a rászorultság mellett a tanulmányi eredményességet, a kollégiumi közösségben végzett munkát.

Szociális segílyt, ruházati-, gyógyszer-támogatást biztosít, szükség szerint tanulást, segítő könyveket, kiadványokat vásárol a tanulók részére.

A programban résztvevők feladatai

Kollégiumvezető

Feladatai különösen:

- A Program intézményi megvalósításának szakmai adminisztratív és gazdasági felügyelete, a feladatok koordinálása,
- a beiskolázás, a kiválasztás eljárásainak szervezése és felügyelete,
- részvétel az országos szakmai egyeztetéseken, konferenciákon,
- a középiskola felé az információáramlás koordinálása és felügyelete, folyamatos egyeztetés,
- kapcsolattartás a Programirodával,
- folyamatos PR-tevékenység,
- az intézményi dokumentumokban a Program megjelenítése

Programgazda

Feladatai különösen

- a Program intézményi megvalósításának szervezése, koordinálása,
- a rendszeres mérések intézményi szervezése,
- részvétel az országos szakmai egyeztetéseken, konferenciákon,
- a programhoz tartozó kollégiumi foglalkozások koordinálása,
- a középiskola felé az információáramlás biztosítása, folyamatos munkakapcsolat a programfelelőssel,
- a kiválasztás eljárásainak szervezése

Csoportvezető nevelőtanárok

Feladataik különösen

- kapcsolattartás a tanulók családjával,
- a tanulók problémáinak figyelemmel kísérése, a tanulók kollégiumi oktatásának, nevelésének koordinálása,
- a kollégiumi foglalkozások szervezése, koordinálása,
- részvétel az intézményi mérésekben,
- a mérések tapasztalatainak beépítése az oktatási, nevelési folyamatokba,

- folyamatos konzultáció a csoport tagjait tanító pedagógusokkal,
- a középiskola felé az információáramlás biztosítása, folyamatos munkakapcsolat az osztályfőnökkel.

Az intézményi felelősök a program megvalósításáért végzett munkájukért külön díjazásban részesülnek. .

A pedagógusok számára szervezett programok

- tanévnyitó konferencia
- tehetséggondozó konferencia - Szeged
- igazgatók, programfelelősök, szakmai munkaközösségek értekezletei, sport illetve kulturális célú programjai
- az Arany János Tehetséggondozó Program Intézményei Egyesületének közgyűlései
- bel-és külföldi szakmai tapasztalatsere

Országos tanulói programok, közös rendezvények

- Gólyatábor- Zánka
- Művészeti Fesztivál- Pécs

Finanszírozás

A mindenkori Költségvetési Törvényben az alapszabályt meghaladó, kifejezetten a Programra meghatározott normatíva (rész)t az intézmény költségvetésében biztosítja a fenntartó. Ezt az összeget a Szerződésben foglaltaknak megfelelően használja fel és tartja nyilván az intézmény a Program céljaira.

A program megvalósításában részt vevő munkatársak külön díjazása az intézményvezetők egyeztetett ajánlása alapján történik.

III. AZ INTÉZMÉNY JÖVŐKÉPE

Modern, megújulásra kész, elismert intézménnyé szeretnénk válni, amely biztosítja a tanulóknak az esélyegyenlőséget, a tehetséggondozást, az egyéni igények kielégítését. Olyan intézménnyé, amelyben a szakmai felkészültség és az igényes munkavégzés a meghatározó, amelyben a kiemelkedő teljesítmény méltó elismerésre kerül. Olyan intézménnyé, amely ápolja hagyományait, amely felhasználja munkatársai tapasztalatait, amelyben követelmény a sokrétű felkészültség, amelyet együttműködésre kész, elkötelezett vezetők irányítanak a vonatkozó törvények és jogszabályok szellemében.

A kollégiumban színvonalas szolgáltatást illetve programokat kívánunk biztosítani.

Elismert, jó hírű intézményben akarunk dolgozni, amely sikeres pályázatokkal növeli anyagi lehetőségeit, és ahová szívesen visszatérnek a volt kollégisták és a vendégek.

IV. AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Kollégiumunk a tanulók igényeinek megfelelően biztosítja a folyamatos és biztonságos ellátást, a tanulási feltételeket, valamint a minőségi tanulásvezetést - egyéni igények szerint - és a korrepetálást.

A személyi és tárgyi feltételek lehetővé teszik a tanulók biztonságát, a komfortos ellátást, a folyamatos és eredményes együttműködést a szülőkkel, illetve az iskolákkal. Arra törekszünk, hogy tanulóink korszerű ismereteket szerezzenek, ezáltal versenyképessé váljanak a társadalmi munkaerőpiacon.

Nevelési koncepciónk a konstruktív életvezetési-, magatartási- és tevékenységformák fejlesztését szorgalmazza, hangsúlyt helyezve a személyes autonómiára.

Alapvető célunk, hogy kollégistáink megtanulják a társadalmi együttélés és konfliktusmegoldás szabályait, hogy megszerettessük a közös tevékenységet.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az önérvényesítés demokratikus technikáit, a másság elfogadásának szabályait.

Arra törekszünk, hogy minél több értéket közvetítsünk számukra. Az alapvető erkölcsi normákon, a személyiségfejlesztésen túl meg akarjuk ismertetni tanulóinkat a szép, a nívós történelmi, földrajzi, kulturális értékekkel, kincsekkel.

A kollégium valamennyi munkatársa a diákok érdekében végzi munkáját. Mindenki a maga területén igyekszik megfelelni az egyre magasabb követelményeknek.

Pedagógusaink folyamatos önfejlesztéssel, továbbképzésen való részvétellel kívánnak megfelelni a partneri igényeknek.

V. FEJLESZTÉSI TERVEK

A célok megvalósításának kézzelfoghatóvá tétele (operacionalizálása) a fejlesztési terv formájában valósul meg.

Cél:

1.) *Az életrendszervezés jobbítása*

A megvalósulás kritériumai:

- a dolgozók és a diákok, illetve a diákok egymás közötti viszonya a kölcsönös bizalomra, a személyes kapcsolatokra épül,
- szem előtt kell tartani a tanulói igényeket, életkori és egyéni sajátosságokat a szobatársak kiválasztásánál,
- biztosítani kell a munka és a pihenés megfelelő arányát,

- rugalmas szervezés.

2.) *Tanulásszervezés*

A megvalósulás kritériumai:

- a tanulás segítésének valamennyi tanulóra való kiterjesztése,
- tanulásirányítás,
- motiváció az ismeretek befogadására, segítségnyújtás a szerzett képességek alkalmazásában,
- biztosítjuk a feltételeket (könyvtár, Internet) az ismeretszerzéshez, az önműveléshez,
- rendszeresen értékeljük a tanulók teljesítményét.

3.) *Szabadidő szervezés*

A megvalósulás kritériumai:

- színvonalas programok, játékok, diákkörök biztosítása.

4.) *Tehetséggondozás*

- a tehetségek felismerése
- a tehetséges tanulók fejlesztése
- tárgyi eszközök biztosítása
- szükség szerint a költségek biztosítása (zeneiskolai tandíj, táncklub-tagdíj, egyéb) átvállalása

5.) *Pályaválasztás*

- tájékoztatás a lehetőségekről
- segítségnyújtás a jelentkezési lap, az önéletrajz megírásában
- együttműködés a szülővel, az iskolával

6.) *Önálló életkezdés támogatása*

- gyakorlati tanácsok, útmutatók
- felvételi beszélgetésre való felkészítés,

7.) *Anyanyelvi nevelés*

- valamennyi nevelőtanár feladatának tekinti.

8.) *Közösségi nevelés*

- diákok kezdeményező szerepének támogatása
- a szokás- és hagyományrendszer megőrzése illetve fejlesztése
- a jó légkör megteremtése
- a kis- és nagyközösségek együttes tevékenységének segítése
- együttműködés, ösztönzés, szolidaritás, aktív közéletiség

9.) *Művelődés*

- rendszeres színház-, hangverseny-, kiállítás-látogatás
- olvasóvá nevelése ne csak a kötelező olvasmányokat vegyék kézbe a tanulók)

10.) *Sport*

- az egyesületekben, csapatokban való részvétel biztosítása
- uszodabérlet biztosítása tanulóinknak
- foglalkozások szervezése
- sportszerek tárának bővítése

11.) *Gyermek- és ifjúságvédelem*

- prevenciós programok szervezése (egészségnevelési hét)
- teljes odafigyelés

12.) *Hagyományőrzés*

- ápoljuk, fejlesztjük hagyományainkat.

13.) *Kapcsolatok*

- külső kapcsolatok ápolása, fejlesztése, bővítése

A célok nyomában meghatározott feladatok zöme a tanulócsoportokban valamint a különböző egyéni és csoportos foglalkozások keretében oldható meg.

A nevelőtanári csoportmunkatervben jelennek meg az adott tanulócsoportokra, valamint az egyes tanulókra vonatkoztatva.

VI. KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK ÉS TÉMAKÖRÖK

A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégiumban az életközelség, a más tartalmú függőségi viszony eredményeképpen közvetlenebb a hangnem, a tanár-diák kapcsolat.

A hosszú együttlét megkönnyíti a tanulók többoldalú megismerését, alkalmazható az egyéni bánásmód.

A fentiekben megfogalmazott célok, feladatok érdekében az alábbi tevékenységeket szervezzük:

Felkészítő foglalkozások (Ktv: 14óra/hét/csoport)

A tanulást segítő foglalkozások

- *rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozások*
- *tehetséggondozó foglalkozások*
- *felzárkóztató foglalkozások*
- *a sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatásának biztosítása*

- *szakkörök, diákkörök*

Szilenciumi foglalkozások

Kötelezően szervezett heti 13 óra tanulási idő.

A szilencium a tanuló- illetve a lakószobákban és a könyvtárban zajlik. Igyekszünk lehetőséget biztosítani az egyéni igények kielégítéséhez, például hangos önellenőrzés, tanulópárok kialakítása. A 4,00 alatti tanulmányi eredményt elért tanulók kötelező jelleggel a tanulószobákban készülnek fel.

A lakószobákban -lehetőség szerint - kettesével tanulnak a kollégisták.

A tehetséggondozó foglalkozások keretében a nyelvvizsgákra a versenyekre való felkészítés zajlik.

A nevelőtanárok ellenőrzik, irányítják a tanulást, segítséget nyújtanak a rászorulóknak.

A csoportvezető nevelőtanár mindenekelőtt a saját csoportjáért felelős.

Az ügyeletes nevelőtanár a szilenciumi fegyelem megtartásáért felel.

Tapasztalataikat az ügyeleti naplóban rögzítik, illetve naponta megbeszélik.

A tanulás segítésének formái:

- napi ellenőrzés,
- konzultáció,
- fogalommagyarázat,
- a könyvtári lehetőségek kihasználása (szótár, kézikönyv),
- korrepetálás,
- helyesírás gyakorlása.

Csoportfoglalkozások

Általános csoportfoglalkozások

A csoportvezető nevelőtanárok kötelessége és feladata a tanulók megismerése.

Ismerniük kell a diákok adottságait, képességeit, érdeklődéseiket, a családi hátteret, a család szokásait, elvárásait, a tanulók baráti kapcsolatait.

Az értelmi, erkölcsi, érzelmi tulajdonságok feltárása, a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődésének mérése elengedhetetlenné teszi a számos csoportfoglalkozást.

Különösen a 9-10. évfolyamos tanulóknál nagy gondot kell fordítani:

- az önálló, gondolkodva tanulás elsajátíttatására,
- az irányított figyelemkoncentráció kialakítására,
- az önfegyelem, önellenőrzés, önértékelés kifejlesztésére,
- a helyes időbeosztásra,
- az állandó ismétlés szükségességének elfogadására,

- az alkalmazkodóképesség kialakítására,
- a viselkedéskultúra fontosságára,
- a másság elfogadására,
- a káros szenvedélyek megismertetésére, a megelőzésre,
- a környezetvédelemre.

A 11 -13 . évfolyamos kollégisták foglalkozásain a fentiekén túl elsősorban az ifjú és fiatal felnőttkori problémákkal kell foglalkozni:

- pályaválasztás, a képességek és lehetőségek reális felmérése,
- önképzés, önművelés,
- öntevékenység,
- párkapcsolatok,
- család, szexuális kultúra,
- akarat, jellem.

A csoportfoglalkozásokon lehetőség nyílik a különböző vélemények felszínre kerülésére, az ellentétes nézetek ütközésére, a kulturált vitakészség fejlődésére. Megbeszélésre kerülnek a csoport életével kapcsolatos napi, heti teendők, problémák, szervezési feladatok.

Tematikus csoportfoglalkozások

Évi 20-22 foglalkozás keretében a rendeletben előírt tizenkét témakör feldolgozása történik.

Speciális ismereteket adó foglalkozások

A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások (Ktv: 10óra/hét/csoport). A pedagógus által irányított csoportos foglalkozás, amelyen a tanuló választása szerint köteles részt venni heti 1 órában.

Minden tanév első hetében felmérjük, hogy a tanulók milyen foglalkozásokon szeretnének részt venni. Éves tanulói foglalkozási tervet készítünk az adott tanév szeptember 30-áig, amely alapján a tanulók 7 munkanapon belül jelentik be, hogy melyik szabadon választható foglalkozáson kívánnak részt venni.

Ilyenek lehetnek:

- kézműves foglalkozás,
- számítástechnika foglalkozás,
- színházlátogatók köre,
- videoklub,

- sportfoglalkozás,
- dalkör,
- fotószakkör,
- gépírás szakkör.

Lehetőség van még a pedagógus által irányított csoportos és egyéni foglalkozásra, amely a tanuló választása alapján működik.

Ilyenek lehetnek:

- háztartás tanfolyam,
- sporttevékenységek,
- városi kulturális rendezvények,
- előadások, vetélkedők,
- színház-, tárlatlátogatás,
- kirándulás,
- könyvtári foglalkozás,
- környezetvédők klubjai

Egyéni, kics csoportos foglalkozások

A nevelésben rendkívül fontos szerepe van a lakószobákban zajló 3 - 5 fős vagy egyéni beszélgetéseknek. Itt lehet leginkább olyan "intim" légkört, hangulatot teremteni, amelyben a tanulók nyitottá, őszintévé válnak. Nagyon fontos a tanár empátiakészsége, bizalma, kapcsolatteremtő képessége. Napi rendszerességgel zajlanak, óriási az igény a kollégisták, részéről, hiszen számos problémájukra, konfliktusukra a szülő, a barátnő helyett a nevelőtanár ad megoldást.

Ezek a leghatékonyabb foglalkozások.

Napi rendszerességgel kerülnek megbeszélésre többek között:

- az iskolai események: sikerek, kudarcok, ezek okai,
- a tanulás segítése, ellenőrzése,
- magánjellegű problémák megbeszélése, a feladatok tisztázása.

VII. Az AJTP tevékenységrendszere, foglalkozásai és kollégiumi programjai évfolyamonkénti és szervezeti bontásban

	Tevékenység, foglalkozás tárgya	Kötelező időtartama, formája (óra/tanév/csoport; a nem kötelezők időtartama jelöletlen)	Célja, tartalma	Fejlesztési, nevelési feladatok
9./AJTP évfolyam				
AJTP-s keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret, személyiségfejlesztés és	74 óra Csoportos foglalkozás	Cél: önmagunk jobb megismerése, a személyiség fejlesztése, megfelelő kompetenciák fejlesztése.	Reális énkép kialakításának támogatása, személyiségjellemzők, személyiség típusok megismerése személyiségfejlesztés.
	Tanulásmódszertan	37 óra Csoportos foglalkozás	A tanulási folyamat megismerése, egyes elemeinek és az egyéni tanulási jellemzők tudatosítása.	Figyelem-összpontosítás fejlesztése, memóriafejlesztés. Az egyéni, a páros és a csoportos tanulás megszervezése. Gyakorlás. Elméleti és írásbeli feladatok összehangolása.
	Életmód-életvitel	37 óra Csoportos foglalkozás Egyéni foglalkozás	A kollégiumi beilleszkedés, kapcsolatteremtés, kommunikáció segítése. Felkészít a különböző élethelyzetek megoldására, pályaválasztásra.	 A diákok segítése a különböző élethelyzetek megoldásában, kapcsolatteremtésben és a közösségi életbe való beilleszkedésben.

Kollégiumi alaprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás (tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozások, idegen nyelvi felkészítés)	296 óra Csoportos foglalkozás Egyéni foglalkozás Egyéni/csoportos	Felkészülés iskolai tanórákra, felzárkóztatás, tanári irányítás és segítség nyújtása mellett. Ismeretátadás, műveltség és intelligencia-gazdagítás, illetve felzárkóztatás, korrepetálás.	A tanulók motiválása a foglalkozásokon való aktív részvételre kompetencia alapú, korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával. A tanulók motiválása a foglalkozásokon való aktív részvételre kompetencia alapú, korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával, az egyéni igényeknek megfelelő, differenciált képességfejlesztés, idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése.
	ECDL vizsgára való felkészítés	37 óra Csoportos foglalkozás Egyéni foglalkozás	Vizsgára készülés	Informatikai kompetenciák fejlesztése.
	A 3. sz. melléklet megfelelő témáinak feldolgozása	22 óra Csoportvezetői foglalkozás	Az alaprogram (kötelező) témáinak feldolgozása.	Differenciált képességfejlesztés, ismeretek bővítése, pályaválasztás elősegítése, egyéni szükségleteknek megfelelő foglalkozások biztosítása.
	Csoport- és kollégiumi élet és szervezési problémái	15 óra Csoportos foglalkozás	Közösségi és csoportügyek, aktuális információk. Kollégiumi és egyéni problémák. Információk, szervezések.	Közösségfejlesztés, problémamegoldást és konfliktuskezelést szolgáló foglalkozások szervezése.
	Választott szabadidős foglalkozás	37 óra diákköri foglalkozás Csoportos és egyéni foglalkozás	Kikapcsolódás, szabadidő-eltöltés (sport, kultúra, szervezett szórakozás).	A szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése, általános műveltséget, sport- és mozgáskultúra fejlesztését, kikapcsolódást szolgáló programok szervezése.

Kollégiumi programhétvégék AJTP-s vállalt többletfeladat	Társastánc/néptánc/úszás	37 óra Csoportos foglalkozás	Tánc- és illemtani ismeretek gyakorlása, Kulturált szabadidő eltöltés. Hagyományismeret felelevenítése. Úszásoktatás, vízbiztonság kialakítása	Koordinációs készségek javítása, kommunikációs készségek javítása, hagyományörző ismeretek bővítése. Egészségfejlesztés
	Kollégiumi programhétvégék tanév közben	7 hétvégi rendezvény, kollégiumi program csoportos foglalkozás, egyéni foglalkozás	A város és a megye, a főváros megismerése, a közvetlen és távolabbi környezet megismerése. AJTP foglalkozási egység	A szűkebb és a tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismertetése.
	Tanulmányi kirándulás, sporttábor, (3 kollégiumi hétvége összehívásával)	Kollégiumi rendezvény, Csoportrendezvény	Nyári kirándulás, pihenés, közösségépítés, országismeret.	Közösség- és kapcsolatépítés elősegítése.
Táborok, versenyek, találkozók	Gólyatábor	AJTP-s rendezvény, Kollégiumi rendezvény	Ismerkedés, közösségépítés	Ismerkedést, kapcsolatfelvételt, kapcsolatépítést, közösségépítést szolgáló programok szervezése.
	Sporttalálkozó		Sporttalálkozó az e területen tehetséges tanulók számára, ismerkedés más AJTP-s diákokkal.	Versenyek szervezése, ismerkedést és kapcsolatépítést, a tolerancia és a fair play elvének elsajátítását szolgáló programok szervezése.
	Művészeti fesztivál	AJTP-s rendezvény Kollégiumi rendezvény	Művészeti találkozó.	A különböző művészeti területekkel összefüggő kreatív tevékenységek támogatása, a kifejezőmód fejlesztése a különböző művészeti ágakon keresztül, értékközvetítés, élményszerű tapasztalatszerzés elősegítése.

	Bemutatózó műsor	AJTP-s rendezvény Kollégiumi rendezvény Csoportfoglalkozás	A fellépés keretében a gyerekek komoly felkészülésen vesznek részt és csoportosan bizonyíthatják a csoport jó szellemiségét.	A kollégium kapcsolattartásának javítását, közösségfejlesztést szolgáló programok szervezése.
	Házibajnokságok, megyei-regionális versenyek	Felkészülés változó időkeretben	Célja a valódi tehetségkutatás és tehetséggondozás.	Egyéni fejlesztés Tehetséggondozás Csoportkohézió alakítása
9. évfolyam				
AJTP-s keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret, Személyiségfejlesztés és	74 óra Csoportos foglalkozás Egyéni foglalkozás	Énkép kialakítása a személyiség fejlesztése, önmaguk jobb megismerése, az utóbbinak megfelelő kompetenciák fejlesztése	Akarati, érzelmi összetevők fejlesztése, az önismeret, társismeret, önbizalom, és a személyiség fejlesztésével összefüggő foglalkozások szervezése
	Tanulásmódszertan	37 óra	A tanulási folyamat megismerése, egyes elemeinek és az egyéni tanulási jellemzők tudatosítása	Memóriafejlesztés Az egyéni, tudatos tanulás fejlesztése, gyakorlása. Elméleti és írásbeli feladatok összehangolása
Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás Felzárkóztató foglalkozások, Tehetséggondozó foglalkozások, Idegen nyelvi felkészítés	370 óra Csoportos foglalkozás Egyéni foglalkozás	Felkészülés az iskolai tanórákra felzárkóztatás tanári irányítás és támogatás mellett, tanulószobai foglalkozások keretében Korrepetálás, felzárkóztatás a szükséges tárgyakból Tartalmi, műveltségi, módszertani gazdagítás	A tanulók motivációjának fenntartása, Kikérdezés, ellenőrzés (szükség esetén) Ismeretbővítés, képességfejlesztés differenciált, egyéni igényekre és előrehaladásra reflektáló módszerekkel. Idegen nyelvi kompetenciák

	A 3. sz. melléklet megfelelő témáinak feldolgozása	22 óra Csoportos foglalkozás	Az alapprogram (kötelező) témáinak feldolgozása, AJTP programelemek beépítésével	A kollégiumi alapprogram kötelező témaköreinek feldolgozása
	Csoportélet, kollégiumi szervezések	15 óra Csoportvezetői foglalkozás	Közösségi és csoportügyek Szervezések, aktuális	Intézményi információk megbeszélése, a diákok véleményének, javaslatának teret adó fórumok szervezése.
	Választott szabadidős foglalkozás (sokrétű, változatos, fiatalos szervezések, versenyfelkészítések sport)	37 óra Csoportos foglalkozás Diákköri foglalkozás Egyéni foglalkozás	Kikapcsolódás, sport, szervezett szórakozás, a szabadidő hasznos eltöltése Egészséges életmód Kulturális rendezvények szervezése, esztétikai élmények szerzése	Szabadidő kulturált hasznos eltöltését, pihenést, rekreációt szolgáló foglalkozások szervezése
Kollégiumi programhétvégék AJTP-s vállalt többletfeladat	Kollégiumi programhétvége tanév közben	7 hétvégi kollégiumi rendezvény, benmaradást igénylő program kollégiumi foglalkozás, csoportfoglalkozás	Közös színház, mozi, múzeumlátogatás. A hazai környezet és a főváros további megismerése. Egy meghatározott terület feltérképezése. A cél a közösség formálása, építése, a tudatos jelleg megerősödik. AJTP foglalkozási egység	A szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismertetése, aktív pihenést, közösségépítést szolgáló szabadidős programok szervezése
	Tanulmányi kirándulás	A fennmaradt 3 kollégiumi hétvége felhasználásával	Tanulmányi célú kirándulás, a cél a hazai területeken, illetve Európában élő népek kultúrájának megismerése	Közösségépítés, ország- és Európa ismeret. Európaiság-tudat, magyarságtudat fejlesztése
Versenyek tábork	Arany János irodalmi verseny AJTP-s versenyek	Intenzív felkészülés, felkészítés	Elmélyedés a tananyagban, Verseny-rutin szerzése Egy-egy korszak mélyebb megismerése	Tanulmányi versenyekre felkészítés, önálló tanulás, önálló kutatás képességének fejlesztése.

10. évfolyam				
AJTP-s keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret, Társismeret, Személyiségfejlesztés és	74 óra	Énideál, énkép kialakítása Önbizalom, önbecsülés fejlesztése Személyiségvonások megismerése Problémamegoldás gyakorlása Előítételek megismerése, kezelése	Személyiségfejlesztés, motiváltság erősítése, problémamegoldást, döntéshozatal gyakorlását és elsajátítását szolgáló foglalkozások szervezése
	Autóvezetői tanfolyam	Egyéni és csoportos foglalkozás	A gépkocsivezetés elméletének és gyakorlatának megismerése	A gépkocsivezetői vizsga letételéhez szükséges ismeretek átadása
A Kollégiumi alaprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozások Felzárkóztató foglalkozások Tehetséggondozó foglalkozások, idegen nyelvi felkészítés	370 óra Egyéni Csoportos Diákkör jellegű	Felkészülés az iskolai tanórákra Felzárkóztatás tanári irányítással Tanulási segítség nyújtása Korrepetálás, felzárkóztatás a szükséges tárgyakból Tartalmi, módszertani, műveltségi gazdagítás	Ismeretek bővítése, pályaorientációt, tanulási motiváció fenntartását szolgáló foglalkozások szervezése Ismeretbővítés, képességfejlesztés differenciált, egyéni igényekre és előrehaladásra reflektáló módszerekkel Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése
	A 3.sz. melléklet megfelelő témáinak feldolgozása	22 óra Csoportos foglalkozás	Az alaprogram (kötelező) témáinak feldolgozása egyéni munkával és tanári irányítással	Az alaprogram kötelező témaköreinek megbeszélése
	Csoportélet, kollégiumi szervezések, problémák megbeszélése	15 óra Csoportvezetői foglalkozás	Egyéni, csoport, illetve közösségi ügyek, szervezések, problémák megbeszélése	Csoportközi kapcsolatok és közösségi kapcsolatok fejlesztése
	Választott szabadidős foglalkozás	37 óra Egyéni, csoportos foglalkozás	A szabadidős tevékenységek széles választéka a sport, a zene, a kulturális tevékenységek minden területén	Pihenés. Szabadidő hasznos eltöltése, rekreáció. Nívós szórakozások.

Kollégiumi programhétvégék AJTP-s vállalt többletfeladat	Kollégiumi programhétvége tanév közben	7 hétvégi kollégiumi rendezvény, bennmaradást igénylő program	Kulturális programok, kollégiumi szervezések, kirándulások az ország különböző pontjaira AJTP foglalkozási egység	Kulturális és egyéb szabadidős programok, kirándulások szervezése
	Tanulmányi kirándulás szervezése	A fennmaradó hétvégék tömbösítésével, országhatáron túli kirándulás szervezése	Tanulmányi célú kirándulás, a cél az országhatáron túl élő népek szokásainak, hagyományainak megismerése	A kollégisták motivációjának, ismeretszerzési szándékának erősítése
Versenyek, táborok	AJTP-s és más versenyek (OKTV, OSZTV stb.)	Intenzív felkészülés, felkészítés	Elmélyedés a tananyagban, a tudományokban és a művészetekben	Tanulmányi versenyekre felkészítés önálló tanulás, önálló kutatás képességének fejlesztése, tehetséggondozás
11. évfolyam				
AJTP-s keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret, Drámapedagógia, Pályaválasztás, kommunikáció	66 óra Csoportos foglalkozás, Egyéni foglalkozás	A személyiség aktuális állapotának megismerése, fejlesztése Önértékelés, alkalmazkodás, konfliktusmegoldás, pályaválasztás, pályakép kialakítása	Szabálytudat kialakítása Kommunikációs készségek fejlesztése Pályaorientációt segítő foglalkozások szervezése Praktikus ismeretek átadása: önéletrajz, viselkedéskultúra Önképzés
A kollégiumi alaprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás Érettségi előkészítő foglalkozások tehetséggondozó foglalkozások Idegen nyelvi felkészítés	330 óra Csoportos és egyéni foglalkozás	Felkészülés az iskolai tanórákra Felzárkóztatás tanári irányítással Tanulási segítség nyújtása Tanulási idő szervezése felzárkóztatás a szükséges tárgyakból. Tartalmi, módszertani, műveltségi gazdagítás az érettségi-felvételi érdekében	A motiváció erősítése és fenntartása a közlő érettségi és felvételire figyelemmel, a célirányos felkészülés fokozása. A nem érettségi tárgyak gyakorlása. Pályaválasztást segítő foglalkozások szervezése. A kollégisták irányultságuknak megfelelő foglalkozást választhatnak, a tanulmányi eredmény és az érettségi-

				felvételi tárgyak függvényében. Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése
	A 3. sz. melléklet megfelelő témáinak feldolgozása	22 óra Csoportos foglalkozás	Tematikus foglalkozások száma a kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján AJTP programelemek beépítésével	Az érdeklődés fenntartása a témakörök iránt A kirándulások, országjárások tapasztalatainak felhasználása
	Csoportélet, kollégiumi szervezések, problémák megbeszélése	15 óra Csoportvezetői foglalkozás	Aktuális információk (pl. továbbtanulás) Kollégiumi szervezések	Pályaorientáció támogatása, felkészítés az érettségire, továbbtanulásra, karriertervek feldolgozása, önmenedzselés támogatása
	Választott szabadidős foglalkozás	33 óra Csoportos, egyéni és diákköri foglalkozások	Kikapcsolódás, sport, szervezett szórakozás, szabadidő hasznos eltöltése	Csoport- és kollégiumi összejövetelek, versenyek, szórakozási lehetőségek szervezése
Kollégiumi programhétvégék AJTP-s vállalt többletfeladat	Kollégiumi programhétvégék tanév közben	7 hétfői kollégiumi rendezvény, bennmaradást igénylő program	Színház, múzeumlátogatás Kollégiumi programok szervezése Sportprogramok szervezése Megyeszékhelyek megismerése AJTP foglalkozási egység	Kulturális, esztétikai élmények szerzése Pihenés, relaxálás elősegítése Közösségépítés
	Kollégiumi tanulmányi kirándulás (A fennmaradó hétfőgék tömbösítésével)	Külföldi kirándulás	Tájékozódás a világban, ismerkedés Európával. tematikus kirándulás, kikapcsolódás, pihenés	A tanulmányi fejlesztés: a meglátogatott terület megismerése. Érzelmi fejlesztés a közös élmény, az együttlét, a közösség örömeinek megtapasztalása (a felnőtté válás felelősségével)
Országos verseny	Tantárgyi versenyek	Egyéni, csoportos felkészülés	Pályaorientáció Tehetséggondozás Verseny	Újszerű, változatos feladatokkal felkészítés a versenyekre, ismeretátadás, probléma-felismerési és – megoldási képesség fejlesztése

12. évfolyam				
AJTP-s Keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret Drámapedagógia Pályaválasztás	66 óra a kollégiumi tanév első félévében	Pályakép, pályaválasztás Viselkedés- és mozgáskultúra Önértékelés, alkalmazkodás	Szabálytudat kialakítása. Felkészítés a felnőtt életre, az „értelmiségi létre”. Pályaorientációt segítő foglalkozások szervezése Praktikus ismeretek átadása: önéletrajz, viselkedéskultúra
A kollégiumi alaprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás Érettségi előkészítő foglalkozások Tehetséggondozó foglalkozások Idegen nyelvi felkészítés	330 óra Csoportos és egyéni foglalkozás	Felkészülés az iskolai tanórákra, készülés az érettségire. Tanulási segítség nyújtása Felkészítés a továbbtanuláshoz, érettségihez szükséges tárgyakból. Tartalmi, módszerbeli műveltségi gazdagítás az érettségi-felvételi érdekében	A motiváció erősítése és fenntartása a közelgő érettségi és felvételire figyelemmel, célirányos felkészítés támogatása Tantárgyi előkészítő foglalkozások szervezése, az egyéni igények és előrehaladás figyelembevételével nyújtott támogatás Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése
	A 3.sz. melléklet megfelelő témáinak feldolgozása	20 óra Csoportos foglalkozás	Tematikus foglalkozások, kötelező témakörök	A középiskola befejezésének, az új életszakasz kezdésének, a felsőoktatásban résztvevő polgár problémáinak előzetes megbeszélése, „átcsoportosítva”, aktualizálva egy-egy témakört
	Csoportélet, kollégiumi szervezések, problémák megbeszélése	10 óra Csoportvezetői foglalkozás	Aktuális információk (pl. továbbtanulás) Tanév végi szervezések	Pályaorientáció támogatása, felkészítés az érettségire, továbbtanulásra Karriertervek feldolgozása, önmenedzselés támogatása
	Választott szabadidős foglalkozás	33 óra Egyéni, csoportos és diákköri foglalkozások	Kikapcsolódás, sport, szervezett szórakozás, szabadidő hasznos eltöltése	

Kollégiumi programhétvégék, AJTP-s vállalt többletfeladat	Kollégiumi hétvége tanév közben	Kettő kollégiumban töltött hétvége változatos programokkal	Közös túrák, színházlátogatás Egyéb szervezett csoportprogramok AJTP foglalkozási egység	Előkészület a közösség, a kollégium elhagyására, az érettségire A felsőoktatás jellegzetességeinek megbeszélése
	Kollégiumi tanulmányi kirándulás (a fennmaradó hétvégék tömbösítésével)	Kirándulás	Hazai tematikus kirándulás	Az eddigi tanulmányok szintentartása, a honismeret gazdagítása
Országos versenyek	Tanulmányi versenyek	Egyéni, csoportos felkészülés	Pályaorientáció Tehetséggondozás Verseny	Újszerű, változatos feladatokkal felkészítés a versenyekre, ismeretátadás, probléma-felismerési és –megoldási képesség fejlesztése

VIII. CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA

Témakörök

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	9./AJTP és 9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra

Évi 37 nevelési héttel (a 12. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmához

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és felfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyamon

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.
<i>Időkeret (óra)</i>	3	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. - Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. - A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. - Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. - Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével. 			

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükben mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Lásssa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség 	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. - Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat, és ezeket értékeljük. - Mutassuk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket. 			

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>			

<ul style="list-style-type: none"> - közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához 	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. - Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történelmi alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.
---	---

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.)
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek			
<ul style="list-style-type: none"> - a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. - Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a 			

<ul style="list-style-type: none"> - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartás és törvényisztelet 	<p>közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.
---	--

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes a lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. - Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. - Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok 			

sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	1	2	2	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek			
<ul style="list-style-type: none"> - a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban 	<ul style="list-style-type: none"> - Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. - Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. - Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját. 			

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - egészséges életmód, és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés és 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában. 			

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek			
<ul style="list-style-type: none"> - társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét. 			

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességekre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésre.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatos, a környezeti szempontokat is figyelembe véve kialakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek			

<ul style="list-style-type: none"> - a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan' 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. - Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és a természet egészséges együttélését. - A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. - Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. - A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. - Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.
---	--

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást, és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek			
<ul style="list-style-type: none"> - tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák 	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. - Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez 			

bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek	kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. - Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. - Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. - Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, a munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.
---	--

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek			
<ul style="list-style-type: none"> - a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat 	<ul style="list-style-type: none"> - A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. - Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.). - Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. - Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. - Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a 			

	kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.
--	--

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek			
<ul style="list-style-type: none"> - a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használata esetében. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzáadásának módjait az internetes keresők segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet- és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása. 			

IX. ÉRDEKLŐDÉSI KÖRÖK

Főzőcske – kör

Célja

- A háziasszonyi teendők fokozatos elsajátítása
- A tanulók sikerélményhez juttatása

Ütemterv

- Gofrisütés
- Zöldséges egytálételek készítése
- Kínai ételek
- Karácsonyi aprósütemények készítése
- Hidegtálak készítése
- Palacsintasütés

Fotószakkör

Célja

Az alapvető művészeti és érdeklődés felkeltése, az esztétikai érzék fejlesztése valamint a művészettörténeti ismeretek bővítése.

A tanulók ismerkedjenek meg az alapvető fototechnikai eljárásokkal és eszközökkel.

Ismerjék és tudják hasznosítani az alapvető fényképezési technikákat.

Tanulják meg a legfontosabb hibalehetőségeket és azokat sikeresen ki tudják küszöbölni.

Ütemterv

- távolságmérő készülékek használata, elméleti és gyakorlati munka
- Színszűrők és használatuk, gyakorlati képalkotás
- Digitális fényképezőgépek használata a gyakorlatban
- Képalkotás számítógépes programokkal, nyomtatókkal, scennerek gyakorlati alkalmazása
- Esztétikai ismeretek, képelemzés
- Kiállítás tervezése

Gépírás szakkör

Célja

- A tízujjas vakírás elsajátítása, jártasság szerzése a gépíráshoz kapcsolódó adminisztrációs (levelezési) munkákban
- A legkorszerűbb módon szolgálja, segítse az egyén informatikai munkáját, továbbtanulás esetén gyorsabbá tegye a házi- és szakdolgozat készítést

Ütemterv

- A billentyűzet elsajátítása
- Levelezési ismeretek (elméleti, gyakorlati, tartalmi és formai tudnivalók)
- Szövegszerkesztési feladatok

Rovásírás szakkör

A múltba való visszatekintésnek egyik eszköze az írás.

Minden népközösség létrehozta a maga sajátos kultúráját, szokását, életmódját, történelmét, mindazt, amelyben élni és boldogulni tudott. Minden nép arra törekszik, hogy múltjából minél többet ismerjen meg, rendelkezzen minél nagyobb nemzeti önismerettel, nemzeti öntudattal.

Célja

- Az ősi írásmód megismerése
- A történelmi múlt őrzése
- Jelkészlet megismerése, alkalmazása

Dalkör*Célja*

- A különböző korok dalainak megismerése
- Daltanulás (népdalok, műdalok)
- Közösségépítés
- Jellemformálás
- Az éneklés megszerettetése
- A közösségbeli kulturált szórakozás (mulatás) módjainak elsajátíttatása
- A magyar zene iránti igény kialakítása
- Közös dalkincs

Ütemterv

- Iskolai és kollégiumi rendezvényekre, eseményekre való felkészítés
 - o Szerenád
 - o Ballagás
 - o Szalagavató
- Népdalok tanulása
- Gyakorlás

Relaxáció, stresszoldás, a tanulási képesség fejlesztése

Célja

- Olyan önfejlesztő módszerek elsajátítása, amelynek segítségével hatékonyabban használhatók az elme ma még kevésbé ismert és kiaknázott képességei
- A módszerek mindennapos használatával elősegíteni a testi egészség és a mentális egyensúly megteremtését és fenntartását
- A tanulók legyenek képesek
 - o A test és elme ellazítására
 - o Az alvászavar megszüntetésére
 - o Élénkítőszert nélküli felfrissülésre
 - o Fájdalom gyógyszer nélküli elmulasztására
 - o A memória fejlesztésére
 - o A gyorsabb és hatékonyabb tanulásra
 - o A jó döntéshozatal megkönnyítésére
 - o Rossz szokások kényszer nélküli megváltoztatására
 - o Az intuíció fejlesztésére

Ütemterv

- Relaxáció technikájának elsajátítása
- Gondolat-nagytakarítás
- Alváskontroll
- Ébrenlétkontroll
- Szubjektív kommunikáció
- Kreativitásfejlesztő gyakorlatok: vizualizálás, képzeletbeli képernyő
- Memóriafejlesztő gyakorlatok: zsenimozizás, memóriafogas
- Egészségfejlesztés: fájdalomkontroll, labor technikák
- Szokáskontroll

Színjátészó-önképző kör

Célja

- A tanulók számára olyan közösség kialakítása, amelyben felszabadultan, kreatívan és szórakoztatva sajátíttatja el a színjátszáshoz elengedhetetlen képességeket.
- Előadások készítése
- Iskolai előadások szervezése
- Fesztiválokban való szereplés országos szinten

A foglalkozásokon való részvétel feltétele a kooperatív együttműködési képesség, kreativitás, és a színjátszás iránti érdeklődés.

X. A NEVELŐ –OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK

Kollégiumunkban két számítástechnika terem áll a tanulók rendelkezésére. Két darab projektor, digitális fényképezőgépek segítik a nevelőtanárok tevékenységét, a kötelező és a szabadidős foglalkozások színvonalas megvalósítását.

A kondicionáló terem eszközei évről-évre bővítésre kerülnek.

XI. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

1.) Alapok

1. 1. Környezeti nevelési programunk törvényi háttere:

Pedagógiai programunk tartalmazza mindazokat a törvényi kereteket, illetve dokumentumokat, amelyeket a környezeti nevelési programunk elkészítése során figyelembe vettünk.

1.2. Helyzetelemzés

Az épület átalakítása során figyelték arra, hogy az épület adottságait kihasználva megfelelő környezetet alakítsanak ki diákjaink számára. Az azóta történt változtatások is azt a célt szolgálták, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen tanulóink mindennapi kollégiumi élete.

A fürdő és egyéb mellékhelyiségek tisztasága az egészségügyi előírásoknak megfelelő, a szükséges javításokat minden évben elvégezzük.

A háló- és a tanulószobák, valamint az egyéb célt szolgáló termek berendezése során elsősorban az otthonosságot céloztuk meg. Fontos volt, és lesz is számunkra, hogy minden diákunk úgy érezze, van személyes élettere, személyes tárgyainak helye.

Hagyományaink közé tartozik, hogy ezeknek a helyiségeknek a rendjére, tisztaságára a gyerekek ügyelnek, a diákönkormányzat által kidolgozott ütemterv szerint.

Az épületen belül, ahol lehetőség volt rá, növényekkel, tablókkal, a gyerekek munkáinak kiállításával tettük barátságosabbá a környezetet.

A kollégium épületéhez tartozik egy kis udvar, amely parkosítva van. Esztétikus kialakításával támogatja diákjaink szép környezet iránti igényének felkeltését.

1.3. Erőforrások:

Környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy a kollégiumi élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot alakítsanak ki. Az így kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelőmunkánk erőforrása is.

1.3.1. Belső erőforrások

Kollégium vezetése Támogatja a kollégium környezeti nevelési programját.

A minőségi munka részeként értékeli a diákok, valamint a kollégium dolgozóinak ilyen irányú tevékenységét. Megteremteni a szükséges anyagi forrásokat. Alkalmanként aktívan részt vesz az ilyen programokban.

Nevelőtanárok: A kollégium minden nevelőjének feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Környezeti nevelési programunk célkitűzéseinek megvalósításában mindannyian aktívan részt vállalnak.

A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat, s ő végzi a koordinátori feladatokat is.

Diákok: A kollégium minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kultúrált magatartásra. Ebben kiemelkedő szerepe van diákönkormányzatunknak, a csoportközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulóink kis csoportjának.

Tanárok és diákok: A nevelők és a diákok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát kollégiumi környezet létrehozásában és megőrzésében.

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket nagyrészt a nevelőkkel közös programok során sajátítják el. A környezettudatos szemlélet kialakításában nagy szerepe van hétféle programjainknak, kirándulásainknak is.

Szülők: A környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és a kollégium együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit mi is közvetíteni kívánunk. Ez abban nyilvánul meg, ahogy a diákok az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák, másrészt szükség van a szülők tevékeny részvételére is programjaink során (előadások tartása, szemléltető anyagaink gazdagítása), így környezeti nevelésünk túlmutathat intézményünk falain is.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: A kollégium adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Egyrészt részt vesznek a programok tárgyi feltételeinek biztosításában, másrészt magatartásukkal segíthetik környezeti nevelési céljaink elérését.

Példamutató, ha a diákok látják, hogy a kollégium épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használnak. A szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez is az ő aktív, környezettudatos munkájukra van szükség.

1.3.2 Külső erőforrások:

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények: Környezeti nevelési programjainkat színesebbé, tartalmasabbá tehetjük különböző intézmények meglátogatásával, ilyen szempontból kiemelkedően fontosak számunkra a múzeumok, állatkertek, nemzeti parkok. Ezeknek az intézményeknek a meglátogatására hétfégi programjaink során van módunk. Így minden diákunk évente több környezeti témákat is érintő intézménylátogatáson vesz részt kötelezően. Ezeket a látogatásokat csoportfoglalkozáson készítjük elő. Az adott intézménnyel a kapcsolatot mindig a csoport vezetője veszi fel.

Civil szervezetek: Szakmai ismereteikkel és programjaikkal segíthetik környezeti nevelési munkánkat.

1.3.3. Anyagi erőforrások:

Fenntartó: Környezeti nevelési céljaink megvalósítása szempontjából nagy jelentősége van a fenntartóval való kölcsönös együttműködésnek. A kollégiumvezető feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje.

Pályázat: Pályázat megjelenésének figyelemmel kísérése és elkészítése elsősorban a kollégium vezetésének feladata. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szólt.

1.3.4 Tárgyi erőforrások:

Környezeti nevelési programunk megvalósítása során rendelkezésünkre álló tárgyi feltételeink még bővítésre szorulnak. Elsősorban a különböző ismerethordozókat használhatjuk fel munkánk során. Folyóiratokat, szakkönyveket, multimédiás anyagokat, s az Internet használatát tudjuk biztosítani a környezeti programjaink megvalósításához.

2.) Alapelvek - jövőkép - célok

Környezeti nevelésünk célja, hogy diákjainkat felkészítsük egy környezettudatosabb, szűkebb és tágabb környezetükért is felelősséget érző, s azért tenni is akaró életvezetésre.

Ennek a célnak az elérése érdekében:

- minden kollégistánknak egyenlő esélyt kell biztosítanunk ahhoz, hogy elsajátíthassa az ehhez szükséges megfelelő értékrendet, magatartási formákat,

- másrészt biztosítanunk kell számukra azt a kollégiumi környezetet, amely megfelelő teret - és nem utolsósorban példát - nyújt egy egészségesebb életmód kialakításához, s ösztönzi őket környezetük megóvására, esztétikumának megőrzésére.

Szeretnénk, ha kollégiumunk olyan intézménnyé válna, ahol:

- a belső és a külső környezet kialakítása megfelel diákjaink mindennapi szükségleteinek, s ezen túlmenően esztétikus, hangulatos életteret is nyújtana az itt élőknek,
- diákjaink és dolgozóink is törekednek környezetük értékeinek megóvására,
- a környezeti problémákat felismerik, és képesek is azok lehetőség szerinti megoldására,
- a diákok aktív kezdeményező szerepet játszanak a környezettudatos magatartási szemlélet elterjesztésében, társaiknak való átadásában .

Rövidtávú céljaink:

- o A kollégium tisztaságának növelése, a szemét mennyiségének csökkentése.

Feladatok: alkalmanként tisztasági őrjárat szervezése (diákönkormányzat segítségével), szelektív hulladékgyűjtés tárolásának és elszállításának megszervezése - főleg a papír és a műanyag flakonok, dobozok esetében.

Sikerkritérium: javul a kollégium - és ezen belül a szobák tisztasága. A kollégisták és a dolgozók szelektíven kezelik a hulladékot - kevesebb csomagolási hulladék a szemetesekben.

- o Takarékoskodás a vízzel és a villannyal. Legyen számukra természetes a takarékos víz és energiafelhasználás.

Feladatok: rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések a napos, ill. hetes tanulók bevonásával. Eredmények közzlése a faliújságon.

Sikerkritérium: nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok.

Csökken a kollégium víz-, ill. villanyszámláján szereplő összeg.

- o A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket; lássák az értékeiket, a problémákat, ápolják a hagyományokat.

Feladatok: a természetben, a környezetben végzett szemlélődés, vizsgálódás, kutatómunka, kiállítások, esetenként vetélkedő szervezése a „jeles napok” alkalmával.

Sikerkritérium: ha ismeri környezetét, jobban kötődik hozzá és megóvja. Változik a kollégium közvéleménye, egyre többen érdeklődnek szűkebb környezetük problémái iránt.

A kirándulásokon egyre többször lesz téma a szülőföld értékei, s megóvásuk lehetőségei.

- o Fejlesszük a tanulóink problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzési képességét - megalapozva az élethosszig tartó tanulást!

Feladatok: "Zöld sarok" kialakítása a kollégium könyvtárában, szakkönyvek, folyóiratok, CD-k beszerzése. Internet hozzáférés biztosítása.

3.) Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Diákjaink napi tevékenysége tanulócsoporthoz keretein belül zajlik. Környezeti nevelési céljaink eléréséhez szükséges ismeretek elsajátíttatását is elsősorban e keretek között kell megoldanunk. Fontos, hogy a csoportokon belül kialakuló szokás- és értékrend egyforma képet alakítson ki gyerekeinkben környezetükkel való kapcsolatuk terén.

A kollégisták tanulócsoporthoz belüli létének alapjait általában a csoportvezető nevelő teremti meg. Ő a különböző szintű személyi kapcsolatok segítőtje, fejlesztőtje, alakíthatja a gyerekekben kialakuló, formálódó világképet, s nem utolsósorban viszonyukat környezetükhöz.

Minden tanulócsoporthoz, s így az egész kollégiumunk számára is kiemelt környezeti nevelési feladatunknak tartjuk az alábbiakat:

Kollégistáink

- ismerjék meg a természeti és az emberi környezet értékeit, azok esztétikumát és tanulják megbecsülni azt,
- ismerjék fel a környezetkárosító magatartást és legyenek motiváltak annak elkerülésére,
- tanuljanak meg kialakítani és gyakorolni egymást segítő, együttműködő emberi kapcsolatokat,
- legyenek képesek pozitív, környezettudatos döntéseket hozni és azokat megvalósítani.

Kollégistáinkban

- alakuljon ki a környezettel harmonikus életvezetés, pozitív jövőkép,
- fejlődjön a környezetbarát életmód iránti igény és alakuljon ki a kultúrált lakóhely kialakításának fontossága a kollégiumban,
- alakuljanak ki környezettudatos fogyasztási szokások, részesítsék előnyben a természetes újrahasznosítható anyagokat.

Környezeti nevelési céljaink eléréséhez felhasználható egyéb foglalkozási lehetőségeink:

o *Terepei:*

tanulmányi kirándulások,

táborozás,

városismereti játék

o *Akciók:*

kiállítás rendezése,

kérdőív,

pályázatok

o *Látogatás*

múzeum,

állatkert,

nemzeti park,

botanikus kert,

vízmű

o „*DÖK*” - nap

o „*jeles napok*”

o *tanulásmódszertani foglalkozások*

o *kollégiumi hagyományos rendezvények*

4.) Módszerek

Környezeti nevelési módszereink megválasztásánál elsősorban hagyományainkra kívánunk támaszkodni, de figyelembe vettük lehetőségeinket is.

Nevelési céljaink elérése érdekében alkalmazható módszereink:

Közösségépítés: csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében

Aktív, kreatív munka:

- természetvédelmi és fenntartási munkák,
- szелеktiv hulladékgyűjtés;
- rend- és tisztasági verseny;
- madáretetés

Riport módszer

- kérdőíves felmérés,

Művészi kifejezés

- esztétikai élmény nyújtása (zene, tánc, irodalmi alkotások),
- a tanulók művészetek nyelvén való önkifejezésének segítése

Játékok (elsősorban önismereti és tanulásmódszertani foglalkozásokon)

- memóriafejlesztő,
- kapcsolatteremtést segítő,

bizalomerősítő,
szituációs

5.) Eszközök

Kollégiumunk rendelkezik bizonyos mennyiségű oktatási eszközzel (könyv, Internet), amelyek felhasználhatók környezeti nevelési munkánk során.

6.) Kapcsolatrendszer, kommunikáció

A környezeti nevelésben is nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai.

Fontos, hogy diákjaink több formában is értesüljenek környezetük problémáiról, s az írott-hallott-látott híreket fel tudják dolgozni, s legyenek képesek a szakirodalomban eligazodni.

Kollégiumon belüli kommunikáció formái:

- tanulásmódszertani foglalkozások keretében: kiselőadások megtartása környezettel kapcsolatos témákból, keresés a szakirodalomban megfelelő szemléltető eszközök készítése, iskolarádió felhasználása híradásra, faliújságon egyes környezeti témák feldolgozása, poszterek készítése és bemutatása a tárlókban

Kollégiumon kívüli kapcsolattartás formái:

- folyamatos kommunikáció diákjaink szüleivel, osztályfőnökével, tanáraival, közvetlen környezetünk problémáinak felmérése, s együttműködés a megoldásában az illetékes szervezetekkel, környezetvédelmi témákkal is foglalkozó szervezetek programjainak figyelemmel kísérése, s felkérése előadások megtartására

7.) Minőségfejlesztés

Kollégiumunk környezeti nevelési munkájának értékelése megfelel a kollégium más területén alkalmazottaknak.

A csoportvezető nevelők nevelőtestületi értekezletek alkalmával megbeszélik az elért eredményeket, kicserélik tapasztalataikat, s meghatározzák a soron következő feladatokat.

A megbeszélések heti rendszerességgel történnek.

XII. FÜGGELÉK

Tanulásszervezés

A kollégisták tanulását alapvetően kétféle módon biztosítjuk, segítjük. Az egyik mód az önálló tanulás, a másik a tanári segítséggel történő tanulás. Az önálló tanulást két helyszínen szervezzük és ellenőrizzük:

- tanulószobában
- lakószobában.

Önálló tanulás tanulószobában

Olyan feltételeket szervezünk, ahol pedagógus gondoskodik a nyugodt tanulás lehetőségéről. Ezt tanulószobai környezetben valósítjuk meg. A tanulószobában történő tanulás a gyenge teljesítményt nyújtó tanulók részére kötelező. A nevelőtanárok döntése alapján ez módosításra kerülhet.

Önálló tanulás lakószobában

Olyan feltételeket szervezünk, ahol a pedagógus csak szűrőpróbaszerűen ellenőrzi a tanuló önálló tanulását. Ezt lakószobai környezetben valósítjuk meg.

Kötelező tanulási idő

16:00-17:30 és 18:00-19:30

Tanári engedéllyel legkésőbb 23:00 óráig lehet a tanulószobákban tanulni.

Tanári segítséggel történő tanulás

A kollégium szaktárgyi értelemben, valamint módszertanilag is segíti a tanulók tanulmányi munkáját, iskolai felkészülését. Ennek keretében valamennyi kollégiumi tanuló számára szervezünk olyan felkészítő, felzárkóztató és differenciált fejlesztő foglalkozásokat, amelyek hozzájárulnak a tanulói hiányosságok pótlásához, illetve a tehetséges tanulók tudásának továbbfejlesztéséhez.

A pedagógus teljes tevékenységrendszere a kollégiumban

Reggeli feladatok:

Tevékenységtípus: kollégiumi élet szervezése (a 22-26 órán túl szervezhető).

A pedagógus 06:15-től a részére megjelölt emeleteken minden lakószobát végigjár és felébreszti a szoba lakóit. Ha az ajtó zárva van, addig nem megy tovább, amíg ki nem

nyitják. A tanulókat minden szobában megkéri arra, hogy keljenek fel, tegyenek rendet és tisztálkodjanak, reggelizést követően pedig menjenek iskolába. Úgy haladjon, hogy kb fél óra múlva újra tudja kezdeni a kört. Ahol visszaaludtak, vagy nem a megfelelő módon tevékenykednek, figyelmezteti őket, hogy mi a dolguk, és határozott fellépéssel elvárja a Házirend betartását.

Ha valamelyik tanuló betegnek érzi magát, orvoshoz irányítja.

A tanulóknak be kell ágyazni, a személyes dolgokat el kell rakni, a szoba padlóját nem hagyhatja szemetesen és a szobai szeméttárolót ki kell ürítenie. Azok a tanulók, akik nem mennek 8-ra iskolába, még lustálkodhatnak, de 8 órakor őket is fel kell kelteni, hogy 08:30-ra a szobát rendbe tegyék.

Tevékenységét a naplóban rögzíti. Rendkívüli esemény, vagy fegyelmi problémák esetén szintén bejegyzést tesz a naplóba.

A reggeli kollégiumi pedagógusi tevékenység része a reggeliztetés ellenőrzése.

Délelőtti feladatok:

Tevékenységtípus: kollégiumi élet szervezése (a 22-26 órán túl szervezhető)

A délelőtti feladatokat a kollégiumvezető végzi: figyelemmel kíséri a kollégiumban a betegség, vagy egyéb ok miatt tartózkodó tanulókat.

Kora délutáni feladatok:

14:00 órától a számára meghatározott területre megy, ahol a kollégiumvezetővel információt cserél. Ettől kezdve feladata a kollégium rá bízott részének zavarmentes működésének biztosítása. Ennek érdekében a számára meghatározott kollégiumi területeken visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében. Folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiség-védelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére. Időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartására, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából. Az ellenőrzés következtében szükséges intézkedéseket megteszi. A tanulók felmerülő egyéni problémáit kezeli, ennek részeként intézkedik.

Délutáni feladatok:

15:00-21:00-ig a pedagógus több feladattal bízható meg (a 22-26 óra terhére szervezhető)

Tevékenységtípus: foglalkozások (felkészítő foglalkozás, fejlesztő foglalkozás, szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozás).

Rendszeres iskolai felkészülést biztosító csoportos foglalkozás

- tanulószobában

16:00-17:30 óráig a tanár az önálló tanuláshoz módszertani felkészültségével nyugodt körülményeket biztosít. A tanulószobában felel a csendért.

- lakószobában

A tanár a foglalkozás alatt többször ellenőrzi a tanuló munkáját. Egy pedagógus 5-25 tanulóval foglalkozik. A pedagógus nem engedi a tanulókat mással foglalkozni, csak a tanulás a feladat.

Differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás

Az Arany János Tehetséggondozó Program tanulói különböző témákban a 15:00-21:00-ig terjedő időszakban foglalkozásokon vesznek részt. Egy pedagógus 5-25 tanulóval foglalkozik. Indokolt esetben a foglalkozás lehet egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztés is. A pedagógus a haladásról naplót vezet.

A foglalkozások időtartama 45 perc.

Felzárkóztató foglalkozás

A tanulmányi munkájukban történő lemaradásuk miatt kiemelt figyelmet érdemlő tanulók számára – különösen a megelőző időszakban megbukott tanulók – különböző témákban a 15:00-21:00-ig terjedő időszakban felzárkóztató foglalkozásokat, korrepetálásokat szervez. Egy pedagógus 5-25 tanulóval foglalkozik. Indokolt esetben a foglalkozás lehet egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztés is. A pedagógus a haladásról naplót vezet.

A foglalkozások időtartama 45 perc.

Pályaválasztást segítő foglalkozás

A kollégium lehetőségeinek függvényében különböző témákban a 15:00-21:00-ig terjedő időszakban pályaválasztást segítő foglalkozásokat szervez. Egy pedagógus 5-25 tanulóval foglalkozik.

A pedagógus a haladásról naplót vezet.

A foglalkozások időtartama 45 perc.

Tematikus csoportfoglalkozás

Évfolyambontásban szervezett csoportok számára a kollégium az alapprogramban rendelet által meghatározott 12 nevelési területet érintő témák valamelyikéből 15:00-21:00-ig terjedő időszakban foglalkozássorozatot tart.

Egy pedagógus 15-25 tanulóval foglalkozik.

A pedagógus a haladásról naplót vezet.

A foglalkozások időtartama 45 perc.

Csoportvezetői foglalkozás

A kollégiumi csoportok heti 1 alkalommal csoportvezetői foglalkozást tartanak. Ezen a foglalkozáson minden tanuló jelen van. Első része tematizált, azaz tervezett tartalmak kerülnek feldolgozásra. Erről a pedagógusnak éves terve van (Nevelői feljegyzések csoportnaplóban). Ezt követően aktuális kérdések, a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák kerülnek megbeszélésre, értékelésre.

A pedagógus a haladásról naplót vezet.

A foglalkozások időtartama 45 perc.

Egyéni fejlesztést, törődést megvalósító foglalkozás

A pedagógus a csoportjába tartozó tanulók számára a 15:00-21:00-ig terjedő időszakban egyéni törődést biztosító foglalkozásokat tart. A foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, és ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére. A beszélgetések jellemzően négy szemközt zajlanak, tartalmukról a pedagógus a Nevelői feljegyzések naplóba rövid, lényegi emlékeztetőt rögzít. Szükség esetén a beszélgetések okán a szülővel is fel kell venni a kapcsolatot és ennek rövid tartalmát is a fenti naplóba rögzíteni kell.

A foglalkozások időkerete változhat, témafüggő.

Diákönkormányzati foglalkozás

A diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus, vagy bármely kollégiumi vezető, illetve beosztott pedagógus a 15:00-21:00-ig terjedő időszakban a diákönkormányzat munkáját segítő foglalkozást tart. Ez lehet háttérből támogató pedagógus jelenléte, illetve bármilyen, a diákok munkáját segítő szerepvállalás (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések). A foglalkozások szervezése témafüggő, időkerete, rendszeressége változó. Pedagógiai oldalról a diákok részvételi kötelezettségét a csoportvezető tanárok esetenként egyenként határozzák meg.

Szabadidős foglalkozás szervezése

A tanulók a Kollégiumi alapprogram alapján választanak egy szabadidős tevékenységet, amit heti rendszerességgel végeznek 15:00-21:00-ig terjedő időszakban. A pedagógus biztosítja a foglalkozás feltételeit, a szükséges eszközökről gondoskodik. Azokról a tanulókról, akik az adott foglalkozás kötelező kollégiumi szabadidős foglalkozásként választották, naplót vezet.

Ilyen foglalkozások lehetnek többek között: sport, kulturális program, informatikai program (ping-pong, konditerem edzés, szervezett labdarúgás, szakkör).

A tanulók számára a kollégium lehetőségeinek függvényében különböző szabadidős tevékenységekhez biztosít kereteket.

Vacsoráztatás

Tevékenységtípus: kollégiumi élet szervezése (a 22-26 órán túl szervezhető).

A délutáni, esti időszakban a kollégiumi pedagógus tevékenységének része a vacsoráztatás ellenőrzése, amely külön beosztás szerint történik a menzán 17:30-18:00 óra között.

Ügyeletes nevelőtanár

A foglalkozásokkal lekötött időszakban (15:00-21:00) nélkülözhetetlen az ügyeletesi feladatellátás. Célja: a kollégiumban a foglalkozásokon nem lévő tanulók pedagógiai felügyeletének ellátása.

Az ügyeletes felelősségi köre: a munkarendben meghatározott időszakban (jellemzően 15:00-22:00) mindazon tanulók tevékenységét figyelemmel kíséri, akik az adott időszakban semmilyen foglalkozáson nincsenek, ezáltal nem tartoznak közvetlenül pedagógus felelősségi körébe. A felelősség térbeni hatálya a kollégium egész területére kiterjed.

Az ügyeletes feladata: a kijelölt időszakban folyamatosan követi a teljes kollégiumi tanulói mozgásokat azáltal, hogy folyamatosan járja a kollégium teljes területét (emeleti helyiségek, folyosók, lakószobák, közös helyiségek, stb.) és szűrőpróbaszerűen ellenőrzi a tanulók tevékenységét, észreveszi, és megakadályozza az esetleges rendbontást.

Folyamatos jelenlétével lehetőséget biztosít a tanulók számára, hogy tanári segítséget kapjanak abban az időszakban is, amikor a saját csoportvezető tanáruk nem elérhető számukra (pl.: foglalkozást tart).

A kollégiumba érkező idegeneket a portás jelzésére fogadja, és segíti mozgásukat.

Az ügyeletes „ügyel” arra, hogy a foglalkozásokon nem lévő tanulók a Házirend szerint tevékenykedjenek. Rendbontás esetén intézkedik, az érintett pedagógus felé jelzést tesz, kirívó esetekben a vezetőség intézkedését kéri. 16:00 órakor bezárja a közösségi helyiségeket (számítástechnika terem, kondicionáló szoba), ellenőrzi a folyosókat, a közösségi helyiségeket.

Esti feladatok

Tevékenységtípus: kollégiumi élet szervezése.

Az esti időszakban 21:00-22:00 között már semmilyen foglalkozás nincs. 21:00 órakor történik a szintszétválasztás. A tanulók emeleti szervezeti rendben tevékenykednek a kollégiumi élet szervezését végző pedagógus vezetésével. Ebben az időszakban a pedagógus feladata a kollégiumrész zavarmentes működésének biztosítása. Ebből a célból visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a Házirend, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a probléma-megelőzés érdekében. Folyamatos jelenlétével biztosítja az együttélési normák, a személyiség-védelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülését. A rábízott emeleten folyamatos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából. Gondoskodik a tanulók öntevékenységének szervezett működéséről, a lefekvés előtti tisztálkodás ellenőrzéséről.

Megakadályozza, hogy az emeleten idegenek (más emelet lakói) tartózkodjanak. 21:45-től elvárja, hogy a tanulók a szobájukban tartózkodjanak, létszámellenőrzést tart. Az esti tevékenység befejezéseként a kollégiumi naplóba dokumentálja a történéseket, illetve rögzíti a hiányzó tanulók nevét.

XIII. ZÁRADÉK

A pedagógiai program felülvizsgálata a nevelőtestület döntő többségének egyetértésével lehet elvégezni.

A pedagógiai programot a nevelőtestület 2013. augusztus 28-án megismerte és egyhangúlag elfogadta.

A programot a szülőkkel is megismertetjük.

Valamennyi partner számára elérhetővé, megismerhetővé tesszük.

A pedagógiai program elérhetősége:

- a kollégium tanári szobája
- kollégiumvezető

Pápa, 2013. augusztus 30.

Rostáné Nagy Rózsa
kollégiumvezető